

Üzleti7

2011. DECEMBER

A MAGYAR KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARA GAZDASÁGI LAPJA

KKV FINANSZÍROZÁS, TÁMOGATÁS KÜLÖNSZÁM

A Parlament a közelmúltban elfogadta a következő évi adóváltozásokról szóló törvényt, amely számos vállalkozói szférát érintő változást tartalmaz – mondta Balogh Ádám, az NGM adóügyekért felelős helyettes államtitkára.

(3. oldal)

Magyarországon a hitelezési aktivitás változatlanul nagyon alacsony szintű, az MNB novemberi felmérése szerint a cégeknek csak a „krémje” juthat hitelhez – jelezte Kompaktor Emília, az MKIK közgazdasági igazgatója.

(3. oldal)

Amikor kihelyezünk egy forintnyi Széchenyi Agrárhitelt, akkor a foglalkoztatásért is teszünk valamit – hangsúlyozta Dávid Ferenc, a VOSZ főtthátára.

(4. oldal)

Parragh László, az MKIK elnöke a finanszírozás nehézségeiről A kkv-knak belső piaci élénkülésre lenne szükségük

A gazdasági válság még tovább nehezítette az alapvetően belső piacra termelő kis- és középvállalati szektor helyzetét. A belső piacot 2006 óta folyamatos csökkenés vagy stagnálás jellemzi, és 2012-ben sem várhatunk növekedést. Ez azt jelenti, hogy a kkv-k helyzetében sem következnek lényeges változások, a többség a túléléssel küzd – mondta el lapunknak Parragh László, a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara elnöke.

Kalocsay Katalin

– A hazai kkv-k egyre nehezebben bírkóznak meg a nehézségekkel, egyre több megy tönk-re közülük, sokan fel is adják, abbahagyják a tevékenységet. Hány kkv szűnt meg a válság kezdete óta?

– A statisztikai adatok szerint jelenleg már több kkv szűnik meg, mint ahány alakul, de valójában a helyzet súlyosságát nem ez jelzi. Sokkal inkább az, hogy ezek a kis cégek immár tartósan, több éven át képtelenek a fejlesztésre, a beruházásra és döntő részük lemarad a világtól. Technológiai fejlesztés nélkül nem tudnak megfelelni a követelményeknek, nem versenyképesek és a piacukat gyorsan elveszítik.

Ez az egyik oldal, a másik kérdés a finanszírozás. A magyar gazdaságban a válság kitérőse óta, jelentősen visszaesett a finanszírozás. Ez összességében 2008 őszén körülbelül 8 ezer milliárd forintot tett ki, ami mára 15 százalékkal lett kevesebb. De ha az árfolyamváltozásokat is beleszámítjuk, akkor még nagyobb, akár 30 százalékos a visszaesés. A válság hatása finanszírozási szempontból is a kis- és középvállalati szektort érintette legérősebben. A kkv-kon belül pedig vannak különösen nehéz helyzetben lévő, válságokkal

Parragh László, az MKIK elnöke

többszörösen sújtott ágazatok, mint például az építő- és az építőanyag-ipar, valamint az élelmiszer-gazdaság és a turizmus is.

– A rendszerváltás óta eddig minden kormány zászlajára tűzte a kkv-k megsegítését, támogatását, gazdaságpolitikájában kiemelt szerepet szánt a szektornak. Mi valósult meg a több mint húsz éve rendszeresen elhangzó ígéretekkel és most milyen esélyt lát a kkv-k helyzetének javítására?

– Az ígéretek jó része ígért maradt. Hozzáteszem: a makrogazdasági környezettől nem független a kkv-k helyzete, és az elmúlt években ez nem mondható kedvezőnek. Nagyon nehéz lett volna az ígéretek teljesítése,

hiszen hiába kapnának például beruházási hitelt a kkv-k, ha nincs piacuk, nincs mire fejleszteni a kapacitásukat. A jelenlegi kormánnyal az MKIK megállapodást kötött a finanszírozás, konkrétan a Széchenyi-kártya Program kibővítésére. Ma már senki nem kérdőjelezi meg, hogy a Széchenyi-kártya eléri a célját, a kifejezetten a kis- és közepes vállalkozások számára elindított folyószámla hitelezés kilenc éve igazi sikertörténet. Évről évre nő a kártya-igénylők száma és a kihelyezett hitel-állomány, még akkor is, ha összességében csökkennek a vállalkozási hitelek.

– Mire lehet számítani az idén megnyílt új hitel-lehetőségekkel kapcsolatban?

– Az első tapasztalatok szerint eltérő az érdeklődés a különböző típusú kártyák iránt. A legnépszerűbb a korábban bevezetett forgóeszköz-hitel, és érthető módon – legkevesebben eddig a beruházási kártyát igényelték.

Újdonság az Agrár Széchenyi-kártya, amely látszólag nem kapcsolódik az MKIK-hoz, bár sok területen kapcsolódunk az agráriumhoz, hogy csak a legfontosabbat, az agrár-szakképzést említssem. Az Agrár Széchenyi-kártya bevezetését nagyon pozitívnak és időszerűnek tartjuk.

– Érezhető-e a bankok magatartásának változása, szigorodása a kkv-kkal szemben?

– A bankok kétségkívül drágábban és nehezebben jutnak manapság forrásokhoz, így egyrészt érthető, ha jobban megvizsgálják, milyen kockázatokkal helyezik ki a pénzüket. Másrészt

(Folytatás a 4. oldalon)

Krisán László KA-VOSZ vezérigazgató: 2012 „muszáj év” lesz Percenként egymillió forint

„Muszáj” év lesz a következő. Muszáj lesz egyértelműen, és határozottan fellépni a kkv szektor érdekében. Biztató, hogy a hazai gazdaságpolitika kommunikációjának fókuszában a kkv szektor fejlesztése áll, de 2012-ben már konkrét intézkedéseknek is alá kell támasztaniuk a kormányzati szándékot – hangsúlyozta lapunknak adott interjújában Krisán László, a KA-VOSZ Zrt. vezérigazgatója.

Krisán László, a KA-VOSZ Zrt. vezérigazgatója

Erdélyi Ágnes

– 2011-ben még mindig a gazdasági válság mélyülésével kellett szembenéznünk. Milyen évet tudhat maga mögött a Széchenyi-kártya Program?

– Sajnos mostanában arról szól a világ, hogy egyáltalán kap-e hitelt a magyar kisvállalkozó. Vannak ugyan számukra is banki hitelkonstrukciók a piacon, a hitelezési készség csökkenése, és a banki források beszűkülése miatt azonban a feltételek túlságosan szigorúak. A Széchenyi-kártya Program keretében viszont szándékosan feltevérendszer mellett juthatnak forrásokhoz a kis- és középvállalkozások. A program biztosítja, hogy a tranzakcióban résztve-

vők mindegyike nyerjen az üzletben. A bankoknak azért jó a hitelprogram, mert az SZK biztonságos termék, kihelyezhetik, megforgathatják pénzeszközeiket úgy, hogy a kockázatokra nagyrészt állami garancia van. A vállalkozók számára pedig – a kamattámogatásnak köszönhetően – az árazás, a feltételek nagyon kedvezőek. A program keretében hat különböző terméket kapnak, tehát a finanszírozási problémák megoldására a legmegfelelőbb hitel típust választhatják. A programnak az állam számára is komoly előnyei vannak, mert valós segítséget nyújt a hazai vállalkozásoknak. Fehéríti a gazdaságot, immár szerves részét képezi a gazdaságfejlesztési rendszernek, gazdaságélénkítési programként is bevált. Az évente kihelyezett 120-130 milliárd forintos hitel a különböző adóbevételeken – társasági adó, iparüzési adó, áfa, stb. – keresztül költségvetési bevételt is generál.

A tavalyi és az idei évben is a válság ellenére – vagy talán épp a válság miatt – 20-30 százalékkal nőtt az igénylések száma. Előrejelhető a kártya gazdaságpolitikai érdeme, hiszen havonta körülbelül 10 milliárd forint friss pénzt juttat a rendszerbe. Az elmúlt kilenc évet összesítve a kihelyezett hitelek nagysága meghaladja a 967 milliárd forintot, az eddigi igénylők száma csaknem 211 ezer, és több mint 156 ezer vállalkozás kapott Széchenyi-kártyát. Minden munkóra minden egyes percében egymillió forint kerül ki a gazdaság

vérkeringésébe a Széchenyi-kártya program keretén belül.

– Milyennek látja a kkv szektor jelenét és jövőjét ma Magyarországon?

– A kkv szektor nem áll jól: az eleve tökéhiányos vállalkozások az elmúlt években a válság hatására felérték tartalékaikat. Nem csak a piaci lehetőségek szűkültek be, de a hitelezési lehetőségek is. Ez a szektor adó szempontjából is „érzékeny”, így az adórendszer bizonytalansága, negatív hatása, vagy akár csak annak érzete a vállalkozásokat a feketegazdaság felé fordíthatja. A szektor több támogató intézkedést, illetve azonnali beavatkozást igényel, különös tekintettel arra, hogy csaknem három milliárd ember megélhetését biztosítják a mikro-, kis- és középvállalkozások.

– A jelenlegi helyzetben mik lehetnek a hazai vállalkozások legfőbb kitérési pontjai?

– Számos pályázati lehetőség és forrás van, de sajnos, még mindig túl bonyolultak, hosszadalmasak az igénylési és ügyintézési folyamatok. A jelentős önerő elvárás, az utólagos finanszírozás és a kifizetések késlekedése gyakran ellehetetleníti, hogy a kis cégek ilyen formában juszanak forrásokhoz. A jó pályázatok „percek alatt” elfognak, miközben óriási keretek állnak kihasználatlanul. Az például teljesen érthetetlen, hogy 3200 településből 2500 ki van zárva a GOP és a ROP programokból – miközben erre lenne 100 milliárd forint fölösli forrás, és e helyett csak a 7 milliárd forintos kerettel rendelkező ÚMVP-re pályázhatnak a kizárt települések. A jelenlegi helyzetben nem hagykozhatunk az EU beruházás-orientált támogatási rendszerére

(Folytatás a 4. oldalon)

Szöllősi László, az NGM helyettes államtitkára szerint a Széchenyi-kártya olcsó forrás

A program bővítésével a kormány lefedte az igényeket

A kis- és középvállalkozások (kkv-k) finanszírozására és támogatására kidolgozott konstrukciók közül a 2007-ben Európai Vállalkozási Díjjal nemzetközileg is elismert Széchenyi-kártya Program a legsikeresebb. A kkv-k hitelezésénél jelentkező nagyobb kockázatot az állam által támogatott garancia-konstrukciók mérséklék – tájékoztatta lapunkat dr. Szöllősi László, a Nemzetgazdasági Minisztérium belgazdaságért felelős helyettes államtitkára, akivel a kkv-k finanszírozásáról beszélgettünk.

K. Tóth László

– Milyen konstrukciókat dolgozott ki a kormány a kis- és középvállalkozások finanszírozására, támogatására?

– A válság következtében Magyarországon is visszaesett a bankok kkv-k számára nyújtott finanszírozása. A kormány első intézkedései között szerepeltek a hitelezést javító intézkedések,

amelyeket később továbbiak követtek: Az I. és a II. Akcióterv keretében döntött a kabinet a Széchenyi-kártya Program kiterjesztéséről. Így jött létre a Széchenyi Forgóeszközhitel, a Széchenyi Beruházási Hitel, a Széchenyi-kártya Programnak az EU támogatások lehívását elősegítő Széchenyi Önerő Kiegészítő Hitel és Széchenyi Támogatást Megelőlegező Hitel, valamint az Agrár Széchenyi-kártya

Folyószámlahitel. A kormány a Széchenyi-kártya Program minden konstrukciójához kamat- és garanciadíj-támogatást nyújt.

A 2011. januárban meghirdetett Új Széchenyi-terv (ÚSZT) középtávú fejlesztéspolitikai programjaival, a magyar gazdaság szektorális kitérési pontjai mellett horizontális célként, külön támogatásokat összpontosít a hazai kkv-k fejlesztéseinek támogatására. Az ÚSZT több mint 500 milliárd forintnyi forrást tartalmaz vállalkozásfejlesztésre és a vállalkozások támogatására, a pályázatok a korábbiaknál egyszerűbb eljárással férhetőek hozzá. Átalakításra kerültek a GOP, KMOE programok pénzügyi eszközei, az úgynevezett JEREMIE programok is. Ezek keretében kedvező feltételekkel, alacsony

(10 százalék alatti kamattal) akár 50 millió forint beruházási hitelhez is hozzájuthatnak a hazai kkv-k bankokon vagy egyéb közvetítő szervezeteken (mikrofinanszírozók, pénzügyi vállalkozásokon) keresztül.

A kkv-hitelekhez nyújtott kezességekhez kapcsolódó állami viszontgarancia mértékét a kormány 2011 júniusában 70 százalékról 85 százalékra emelte. Ezzel az érintett garanciaszervezetek kkv-hitelek utáni garancia-vállalása olcsóbbá vált, ami a garancia-vállalás növekedését és a banki hitelezési hajlandóság emelkedését eredményezi.

– Melyek a legsikeresebb konstrukciók?

– A legtöbb vállalkozást a legkevesebb támogatási eszközzel a 10 éve sikeresen működő Szé-

chenyi-kártya Program éri el. A Széchenyi-kártya Folyószámlahitel elindításának célja az volt, hogy a likviditási nehézségekkel küzdő vállalkozók egyszerűsített eljárással szabad felhasználású, likviditási problémáikat kezelő banki finanszírozáshoz jussanak. A Széchenyi-kártya a válság éveiben is bizonyított. Míg a bankok Széchenyi-kártyához hasonló, versengő termékeiket fokozatosan visszavonták a piacról, a Széchenyi-kártya az elmúlt három évben is szinten tudta tartani kihelyezett hitelállományának nagyságát.

A Széchenyi-kártya Program 2007-ben Európai Vállalkozási Díjat kapott. Európai uniós kkv-követként elmondható, hogy más tagállamok érdeklődését is felkeltette, hogy a program kere-

Szöllősi László helyettes államtitkár

tében egy viszonylag kis támogatással, ekkora hitelösszeget lehet mozgósítani a kkv-k számára.

Sikeresnek minősíthetjük az idei évben megújult JEREMIE eljárás alapján nyújtott fejlesztési támogatásokat is felkeltette, hogy a program kere-

(Folytatás a 4. oldalon)

Garantiqa Hitelgarancia Zrt.

Nem szigorítottak

A kormány az év közepétől 70-ről 85 százalékra emelte az állami viszont-garancia nagyságát, és ezzel jelentősen megnövelte a lehetőségeinket – hangsúlyozza Auth Henrik, a Garantiqa Hitelgarancia Zrt. vezérigazgatója.

Auth Henrik, a Garantiqa Hitelgarancia Zrt. vezérigazgatója

Losonczi Lívía

– Milyen garanciákkal kívánják bővíteni a portfóliójukat?

– Az utóbbi egy évben több viszontgaranciával nem rendelkező termék, köztük az uniós pályázatokhoz kapcsolódó kezességvállalásunk megszüntetésére kényszerültünk, mert a jövőben kifejezetten a kis- és középvállalkozókra kívánunk koncentrálni. Jelenleg a hitelgarancia 80 százaléka forgóeszköz finanszírozáshoz kapcsolódik, a maradék pedig beruházási hitelekhez. Ez utóbbit alapvetően befolyásolja a konjunktúra alakulása, egyelőre alacsony a kereslet, de reméljük, hogy amint megindul a kilábalás a válságból, ismét növekedni fog ez az igény.

– A hitelek hány százalékáig vállaltak garanciát?

– A maximális kockázatvállalásunk 80 százalék. Korábban az állam 70 százalékig vállalt garanciát: ez azt jelentette, hogy 56 százalékos volt az állami kockázat, a maradék 44 százalékon

fele-fele arányban osztozott a bank és a Garantiqa. Ez év közepén – tekintettel a válság súlyosságára – kezdeményeztünk a kormányt a 70 százalékos viszont-garanciát felemelték 85 százalékra. Ez nagyon fontos lépés volt, mert megnövelte a garancianyújtó kapacitásunkat, jelentősen csökkentette a kockázatunkat, a bankoknak pedig áttehetően javította a helyzetét, hiszen az ügyletekhez kevesebb saját tőkét kellallokálniuk.

– Tőkevesztés miatt csökkent az alapítókéjük...

– A válság előtt 3–3,5 százalékos bebukással számoltunk, ez a szám 2009-2010-re megduplázódott, és 6 százalék fölé emelkedett. A Garantiqa tavalyi vesztesége meghaladta a 6 és fél milliárd forintot, idén pedig valószínűleg eléri a 3 és fél milliárdot, és ez a tőkecsökkenésben csapódott le. Ezt a helyzetet javíthatja a kormány döntése, amelylyel a 70 százalékos állami garanciát 85-re emelte, így hozzájárul ahhoz, hogy ez a tőkevesztés egyre kisebb legyen, és az egyensúlyt mielőbb helyre tudjuk állítani.

– Szigorítottak-e a garancia-vállalás feltételein?

– Nem, bár egyes bankok bizonyos értelemben szigorításnak élték meg, hogy konzekvensen betartjuk a rájuk vonatkozó szabályokat. Olyan hiteket, amelyeknél látszik, hogy a vállalkozás hamarosan bedől, nem engedélyezünk.

– A díjakat sem emelték?

– Az új vállalású kezességeink esetében az átlagos díjmérték jelenleg 1,8 százalék körül alakul azzal, hogy a Garantiqa Hitelgarancia Zrt. díjait a vállalt kezesség összegére vetítve állapítja meg. Azon dolgozunk, hogy a pénzügyi helyzetünk stabilizálásával lehetővé váljon a készfizető kezességvállalási díjak érzékelhető csökkentése.

MFB hitelprogram innovációra, beszállítói tevékenységre, környezetvédelemre

Kedvezményes kamatozású hitelek

A kis-és középvállalkozók hitelhez jutását segítheti a Magyar Fejlesztési Bank 60 milliárd forintos tőkeemelése, amelyről a közelmúltban döntött a kormány. A pénzügyi intézet eddig 321 milliárd forint értékű Vállalkozásfejlesztési Hitelt nyújtott a cégeknek, a program indulása óta. Nyíri János, a bank szóvivője, a legfontosabb hitelprogramokról beszélt lapunknak.

– losonczi –

Az MFB egyrészt a hitelintézetek refinanszírozásán keresztül értékesíti az úgynevezett programhiteket. E kategóriában az Új Magyarország Vállalkozásfejlesztési Hitelprogram keretében juthatnak beruházás célú forrásokhoz a kkv-k. Egyebek között innovációs és beszállítói tevékenységük erősítéséhez, környezetvédelmi és egészségügyi célú beruházásaikhoz kaphatnak hitelt, illetve kiegészítő forrást fejlesztési és beruházási tárgyú pályázataikhoz. Ebben a programban egyébként a nem kkv vállalkozások is részt vehetnek.

Az MFB másrészt a saját kezelt hálózatán keresztül is biztosít fejlesztési hitelt a szektorban. Az Új Magyarország Kisvállalkozói Hitelt azon vállalkozások igényelhetik, amelyek 50 főnél kevesebb alkalmazottat foglalkoztatnak, és amelyek éves nettó árbevétele vagy mérlegfőösszege legfeljebb 10 millió eurónak megfelelő forintösszeg. A hitel felhasználható a vállalkozási tevékenység végzé-

sére szolgáló ingatlan beruházáshoz (vásárlás, építés, átalakítás), a vállalkozási tevékenység végzéséhez szükséges használt és új gépek, berendezések, felszerelések, járművek beszerzéséhez, a vállalkozási tevékenység végzéséhez szükséges tárgyi eszközök működtetéséhez kapcsolódó szoftver vásárlásához. Az Új Magyarország Kisvállalkozói Hitel esetében a Garantiqa Hitelgarancia Zrt. által nyújtott, a hitel tőkeösszegére és egyéves kamataira kiterjedő 80 százalékos kezességvállalás díját az MFB Zrt. átvállalja az ügyfelektől, ezzel is segítve a beruházások megvalósulását.

Mindkét hitelprogram kedvezményes kamatozású kölcsön, azaz az igénylők a piacinál kedvezőbb feltételek mellett juthatnak fejlesztési forrásokhoz, ezért a feltételeket nagymér-

Nyíri János, az MFB szóvivője

tékben meghatározzák a hazai és európai uniós jogszabályok. Ezen konstrukciók iránt folyamatos az érdeklődés, de a válság hatása itt is érződik, mert sajnos csökken az elfogadható kockázatú fejlesztések száma – mondta az MFB szóvivője.

Gaál József: Ha marad pályázati pénz, szeretnénk átcsoportosítani

Több forrás kellene telephelyek fejlesztésére

A Dél-Alföldi Operatív Program (DAOP) keretében beruházásaik fejlesztésére a vállalkozások több jogcímen pályázhattak uniós és állami támogatásra. A DAOP-on belül talán a legkisebb program a telephelyek komplex fejlesztése volt – nyilatkozta a lapunknak Gaál József, a Bács-Kiskun Megyei Kereskedelmi és Iparkamara elnöke, a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara alelnöke.

Barta Zsolt

A pályázatra Bács-Kiskun, Csongrád-, és Békés megyei cégektől 162 kidolgozott anyag érkezett, s a bírálók ebből 160-at be is fogadtak.

A rendszernek több pozitív vonása is van – hangsúlyozta az alelnök. Mindenekelőtt az, hogy a döntések térségi szinten születnek, a bírálóknak rálátásuk van arra a környezetre, ahonnan a pályázatok beérkeztek. Az is előny, hogy a pályázók számítógépes rendszer segítségével ellenőrizhetik, megfelelően töltöt-

A DAOP-hoz 2011-ben a 11 pályázati felhívásra 25,1 milliárd forint értékű pályázati igény érkezett be. Az elmúlt években a válság következtében a legtöbb vállalkozás a gazdaságfejlesztési és a turisztikai projektekből lépett vissza.

ték-e ki az íveket. Az pedig különösen fontos, hogy egyre az infrastruktúra fejlesztésre is jut támogatás. Nem mellékesen a fejlesztések révén a szinte végzettségben lévő építőipari vállalkozások is munkához juthatnak – tette hozzá. (A pályázati határidő az év végén jár le.)

Tapasztalataink szerint a vállalkozások mindenekelőtt az emberi erőforrás-, a gyártás és termék fejlesztésbe, valamint a marketingbe investálnak, az épületekre, az infrastruktúrára, a csarnokok, a műszaki kiszolgáló háttér korszerűsítésére gyakran nem marad pénzük.

Mint Gaál Józseftől megtudtuk, saját cégénél, a kecskeméti Szimikron Kft-nél is hasonló a helyzet. A rendelések bővülése, a növekvő készletek tárolása miatt előbb-utóbb bővíteni kell a gyártócsarnokot. Bízik benne, hogy a DAOP keretén belül, a pályázat segítségével a közeljövőben lehetősége nyílik erre.

A kamara szeretné elérni, hogy ha valamelyik regionális programnál nem tudják felhasználni a forrásokat, akkor azokat erre, a sikeres és igen népszerű projektre csoportosíthatják át – emelte ki a Bács-Kiskun Megyei Kereskedelmi és Iparkamara elnöke.

Gaál József, az MKIK alelnöke

A kkv-k számára fedezet a hitelbiztosítás

A MEHIB kínálata

A Magyar Exporthitel Biztosító Zrt. (MEHIB) tevékenységének fő célja, hogy a magyar exporthoz kapcsolódóan nyújtott hitelek állami háttérű biztosításával hozzájáruljon a magyar exportvolumen és versenyképesség növeléséhez – foglalta össze a legfontosabb célokat Roncz Gábor vezérigazgató.

Peredi Ágnes

A Magyar Exporthitel Biztosító Zrt.-t 1994-ben alapította a magyar állam azzal a céllal, hogy az Európai Unió tagállami biztosítókhoz hasonlóan a magyar exportnövekedést az exporthitel biztosítás eszközeivel támogassa. A MEHIB a magyar kormány mindenkor külgazdasági stratégiájával összhangban végzi tevékenységét. Ennek keretében a MEHIB a piaci szereplők által nem, vagy csak részben felvállalható kockázatok biztosítását vállalja.

A MEHIB portfóliójában jelentős részt képviselnek azok az ügyletek, amelyek valamely kockázatosabb régió országába, vagy kkv-exportőrök esetén az Európai Unió valamely tagállamába irányulnak. A biztosító kiemelt hangsúlyt fektet a kkv-k támogatására, exportjuknak elősegítésére, illetve a szektor nemzetközileg is versenyképessé válásának megteremtéséhez.

A MEHIB többféle értékelhető kockázattal foglalkozik. Tevékenységén belül megkülön-

Roncz Gábor, a MEHIB vezérigazgatója

bözteti a forgalmi típusú biztosítást és az egyedi típusú biztosítást. A MEHIB mind a forgalmi típusú, mind az egyedi biztosítás keretében a kereskedelmi (adós, kezeze fizetéseptelen-sége, fizetési késedelmek, nemfizetése), illetve politikai biztosítási események (többek közt: polgárháború, moratórium elrendelése) bekövetkezése esetén fizet kárt, a biztosítási szerződésben rögzítettek szerint.

Eximbank: Magasabb kockázatvállalás a kkv-knál

Változatos exportösztönzés

Állami exporthitel ügynökségként az Eximbank küldetése, hogy a közvetlenül rendelkezésére bocsátott költségvetési források és az állami garanciális háttér, vagyis az exportösztönzésre allokkált kormányzati erőforrások hatékony felhasználásával – a Magyar Exporthitel Biztosító Zrt.-vel (MEHIB) együttműködve – segítse elő a magyar export növekedését – foglalta össze az Eximbank tevékenységének lényegét Adamecz Péter vezérigazgató.

– peredi –

Az Eximbank a rendelkezésre álló eszközrendszerrel azokat a Magyarországon működő vállalkozásokat – így a kis és középvállalkozásokat is – támogatja, amelyek jelentős exportpotenciállal rendelkeznek, de a kereskedelmi bankok által kínált termékek, illetve szolgáltatások igénybevétele e potenciált az Eximbank közreműködése nélkül nem tudnák megfelelően kiaknázni, mivel a magasabb kockázatokat a kereskedelmi bankok nem képesek, vagy nem készek vállalni.

A bank termékpalettáját is ezzel összhangban alakította ki. Az Eximbank hitelfelvevői lehetnek közvetlenül a magyar termékek és szolgáltatások exportőrei vagy azok külföldi vevői, illetve közvetett finanszírozások esetében a magyar exportügyletekhez kapcsolódó finanszírozást nyújtó hazai és külföldi bankok azzal, hogy az Eximbank ügyfeleiknek minden esetben a magyar exportőrt tekintik.

A két évet meghaladó futamidejű, fix CIRR kamatozású finanszírozások esetén az OECD Megállapodás szerint a külkereskedelmi/fővállalkozói szerződés maximum 85 százalékát lehet finanszírozni. Utófinanszírozás esetén minimum 15 százalékos előleget a vevőnek kell fizetnie a teljesítés megkezdésekor. Előfinanszírozás esetén, pedig minimum 15 százalékot az exportőrnek kell finanszíroznia saját forrásból. Egyedi elbírálás alapján, utófinanszírozás esetén helyi költség részbene finanszírozására is lehetőség van.

Az Eximbank azon ügyletek finanszírozásában vállal szerepet, amelyek a kormány külgazdasági stratégiájával összhangban, elsősorban a következő relációkba irányulnak: Közép-Kelet-Európa, különösen a Kárpát-medence országai, Kína, India, Délkelet-Ázsia, Észak-Afrika és Közép-Kelet egyes államai.

Az Eximbank által finanszírozott illetve garantált exportügyletek esetén az ügylet tárgyát képező termékek és/vagy szolgáltatások magyar származásának igazolása szükséges (a Magyar

Adamecz Péter, az Eximbank vezérigazgatója

Kereskedelmi és Iparkamara illetékes területi kamarája által kibocsátott származási bizonyítvánnyal, illetve a Magyar Kereskedelmi Iparkamara által kibocsátott származási igazolással). Komplex ügyletek esetén az Eximbank egyedi elbírálás alapján határozza meg, hogy a teljes finanszírozott érték minimálisan mely százalékát kitevő árú és/vagy szolgáltatások esetén szükséges a magyar származás igazolása.

Különösen a kis- és középvállalkozások tevékenységét segíti az export előfinanszírozó refinanszírozási hitelkeret.

Ugyancsak a kkv-k működését segíti az éven belüli rulírozó közvetlen export előfinanszírozási hitel.

Üzleti7

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Kkv finanszírozás, támogatás különszáma

Alapította: a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara 1996-ban

Felelős szerkesztő: Lajos Júlia

Olvasószerkesztő: Kalocsay Katalin

Szakmai lektor: Kompaktor Emília

Fotó: Hajdú Attila, Hatlaczkó Balázs

Szerkesztőség: Headline PR Kft. 1136 Bp., Pannónia u. 15. Telefon: 06 30 951-8311 e-mail: headline@headline.hu

Kiadja MKIK Szolgáltató Nonprofit Kft. 1055 Bp., Kossuth L. tér 6-8. Tel.: 474-5151, fax: 474-5159

Felelős kiadó: Ay János ügyvezető igazgató

Tördelés, nyomdai munkák: Perjési Grafikai Stúdió 1116 Bp., Építész u. 8-12. Tel.: 209-3859 Internet: www.reklam.perjesi.hu Felelős vezető: Petrő Lajos

Az Üzleti7 Kkv finanszírozás, támogatás különszám című kiadványa bármely részének másolásával, terjesztésével, az adatok elektronikus tárolásával és feldolgozásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket csak az Üzleti7-re hivatkozva lehet átvenni!

ISSN: 1416-5023

Adójóváírás, bérkompenzáció, szociális hozzájárulási adó

Mit hoznak az új adószabályok a vállalkozóknak?

A Parlament a közelmúltban elfogadta a következő évi adóváltozásokról szóló törvényt, amely számos a vállalkozói szférát érintő változást tartalmaz. Az új adószabályokról dr. Balog Ádámot, a Nemzetgazdasági Minisztérium adóügyekért felelős helyettes államtitkárát kérdeztük.

Losonczi Lívია

– Mennyire lesz tervezhető az adózás a vállalkozások számára?

– Sok változás lesz az adórendszerben, amely a vállalkozói kört érinti. A munkaadók szempontjából a legnagyobb feladatnak az adójóváírás kivételének ellentételezését, azaz az elvárt béremelések végrehajtását látom.

– Mit tartalmaz a vállalkozások bérkompenzációját érintő jogszabály?

– Abból kell kiindulni, hogy a vállalkozások annyival emeljük meg a béreket, hogy egyetlen munkavállalónak se csökkenjen a nettó keresete. Az emelés öt százalék fölötti részét adókedvezmény formájában visszadjuk az állam. A béremelések öt

százalék feletti költségét a szociális hozzájárulási adóból lehet majd levonni. Ez a kedvezmény csökkentett összegben 2013-ban is érvényesíthető lesz. Remélhetőleg ez az öt százalékos többlet kiadás nem ró majd túlzott mértékű terhet a vállalkozásokra. Nem gondoljuk, hogy a személyi jövedelemadórendszerének átalakítása létszámleépítéshez, illetve a részmunkaidős foglalkoztatás növekedéséhez vezetne. Ezzel kapcsolatban kiemeltem még, hogy 2013-tól az állam jelentős adókedvezményrel kompenzálja azokat a munkáltatókat is, akik szakképzést nem igénylő munkakörben foglalkoztatnak.

– Mekkora kedvezményt jelent ez?

– Kilenc százalékot lehet majd levonni a szociális hozzájárulási adóból. Ez a kedvezmény a minimálbéreseknek eddig já-

ró adójóváírás helyébe lép. Az adójóváírás intézményét azért kell megszüntetni, mert sokan visszaéltek ezzel a rendszerrel, hogy célozott támogatást adunk a hátrányos helyzetűek foglalkoztatásának támogatására. Jelenleg mintegy 200 ezer ember van, aki olyan munkakörben dolgozik, amely nem igényel szakképzést. Azonban felhívnam a figyelmet arra, hogy ezen kívül még számos kedvezmény érvényesíthető a szociális hozzájárulási adóból. Ilyenek a START kártyákhoz kapcsolódó kedvezmények, valamint a hátrányos régiókban élők foglalkoztatási kedvezménye.

– Új fogalom a szociális hozzájárulási adó. Mit jelent ez?

– A szociális hozzájárulási adó váltán fel 2012. január elsejétől a foglalkoztató és a biztosított egyéni vállalkozó által fizetett munkáltatói társadalombiztosítási járulékokat. Ennek mértéke változatlanul az adó alapjának 27 százaléka lesz.

– Az adó befizetése után az egyéni vállalkozó, illetve a cég

alkalmazottak jogosultak lesznek társadalombiztosítási ellátásra?

– Nem, a munkáltatói befizetés továbbra sem jelent többlet ellátásra való jogot: az öregségi nyugdíjra és az egészségügyi ellátásra való jogosultságot az egyéni járulékbefizetések teremtik meg.

– Hogyan változnak a főállású vállalkozók járulékalapjai jövőre?

– Az egészségügyi ellátások fedezetéhez való arányosabb hozzájárulás érdekében a főállású vállalkozóknál az új minimális egészségbiztosítási járulékalap a tárgyév első napján érvényes minimálbér másfélszerese lesz, a jelenlegi minimálbér helyett. A szociális hozzájárulási adónál is van főállású vállalkozóra vonatkozó minimum-alap előírás, amelynek mértéke a minimálbér illetve a garantált bérminimum 112,5 százaléka.

– Módosulnak-e a vállalkozások egyéb terhei?

– A társasági adó évi 500 millió forint bevételig 10 százalékos felette pedig 19 százalék marad.

Szigorodnak a veszteségelhatárolás szabályai, 2012-től csak az elhatárolt veszteség nélkül számított adóalap 50 százalékáig lesz érvényesíthető. Marad az egyszerűsített vállalkozói adó, de annak mértéke 37 százalékra emelkedik. Ezzel egyidejűleg 25-ről 30 millióra nő a bevételi értékhatár. Az évának egyik komoly hátránya, hogy nem ismeri el a foglalkoztatáshoz és a befektetett tőkéhez kapcsolódó költségeket, így indokolatlanul kedvezőbb helyzetbe hozza azokat a vállalkozásokat, amelyek nem végeznek beruházást, és nem foglalkoztatnak alkalmazottakat. Az eva helyett tehát egy olyan megoldásra van szükség, amit nemcsak egy szűk adózói kör alkalmazhat, hanem a kkv szektor valamennyi szereplője. Az ezzel kapcsolatos munka folyamatban van, az új egyszerűsített adózási forma bevezetésére 2013-ban kerülhet sor.

– Egyéb költségek?

– 2012-től változnak a reprezentáció és az üzleti ajándék utáni adózás szabályai is. A törvény ezeket a juttatásokat ki-

Balog Ádám, az NGM helyettes államtitkára

emeli a társasági adóalapból, és azokat visszahelyezi a személyi jövedelemadó hatálya alá. Azaz ezeket a kifizetéseket a jövőben 16 százalék szja terheli az adóalap 1,19-szerese után, továbbá a 27 százalék egészségügyi hozzájárulást is meg kell fizetni. Differenciáltan módosul a cégaudató is. Eddig a céges autók után 1600 köbcentiméterig 7000, fölötte pedig 15 000 Ft volt a fizetendő adó. 2012-től a cégaudató mértékét a személygépkocsi hajtómotorjának teljesítménye és annak környezetvédelmi besorolása határozza meg.

Magas kamat, kevés hitel és stagnáló gazdaság

A hitelezés nem csak szűkül, drágul is

Magyarországon a hitelezési aktivitás változatlanul nagyon alacsony szintű, a Magyar Nemzeti Bank (MNB) novemberi felmérése szerint a cégeknek csak a „krémje” juthat hitelhez. A magánszemélyek még kevésbé, lökést legfeljebb – egy szűkebb kört érintően – a végtörlesztés forint-hitelesítésében mindenképpen későbbre tolódik a fordulat, ha egyáltalán lesz.

Kompaktor Emilia, az MKIK közgazdasági igazgatója

Kompaktor Emilia

A jegybank megítélése szerint egyelőre nem várható komolyabb élénkítés a vállalati, a lakossági és az önkormányzati szektorban sem. Az elemzés szerint a visszafogott magyarországi hitelpiac eltér az eurózónabeli és a kelet-európai régiós piacoktól is, utóbbiakban ugyanis már megindult a bővülés. A magyar piac leginkább a balti államok piacához hasonlít, ahol még szintén nem indult be a hitelezés. A még mindig alacsony szinten stagnáló hazai hitelállomány így nemcsak a kilábalást nehezíti, hanem egyben versenyhátrányt is okoz, hogy versenytársainkkal ellentétben a magyar cégek nehezen, vagy nem jutnak hitelhez.

A vállalkozói szféra hitelezésében a forralapú hitelek kamata hosszabb ideje 8,5 százalék körül alakul, de ez is elsősorban a jó hitelképességű ügyfeleknek jellemző. A banki szigorítások főleg a nem árjellegű feltételeket érintik, így szűkül a hitelképes vállalatok köre. A még hitelképesnek minősülő közép- és nagyvállalkozások többnyire csak 10 százalék feletti kamaton tudnak hitelhez jutni.

A vállalkozói szektorban a bankok szerint hitelezhető kör azért is zsugorodik hosszabb

ideje, mert mérséklődik a kockázattal járó hajlandóság, a bankoknál pedig gondok vannak a hitelezési képességgel (tőke- és likviditási helyzet). Az augusztusi felméréshez képest romlott a globális konjunktúra, mindennaposá váltak az adósságváltások, megnőtt az eurozóna bankrendszerének kockázata. Ezek az események negatívan befolyásolták a hitelezési képességet, ami az erős pénzügyi integráció okán nem maradt/nem maradhat hatástalan a magyar bankrendszerre sem. A harmadik negyedévben a kis- és mikro-vállalkozások, valamint a kereskedelmi ingatlanhitelek hitelezési feltételei szigorodtak tovább. A szigorodás elsősorban a fedezeti követelményeket, a kamatkondíciókat, a hitelképességi szintet érintette.

Növekedési kilátások

A növekedési kilátásokat illetően komoly problémát jelez, hogy míg a rövid lejáratú hitelek iránt jelentősen, mintegy 20 százalékkal nőtt a kereslet, addig a hosszú lejáratú, főleg beruházási hitelek iránt gyengült. Már a bankok sem számítanak élénkülésre, sőt többen további csökkenést várnak.

A legelőnyösebb feltételekkel a hitelképes nagyvállalatok kaphatnak hitelt, átlagosan két százalékpont körüli felár mellett. A kkv-knál viszont a felár megközelíti a 4 százalékpontot. A forralapú hitelek kamatfelára 2,5 százalékpont táján mozog, a devizaalapú hiteleké 1/2-1 százalékponttal magasabb a külföldi források drágulása miatt. A magasabb kockázatot jelentő vállalkozások 4 százalék fölötti felárral kaphatnának finanszírozást, ami már eleve lenullázza a hitelkeresletet.

A vállalati hitelek közül jelentős a 90 napon túli késedelemben levő állomány aránya, és ugyancsak jelentős a veszteségekre képzett céltartalék nagysága.

2008 őse óta a (belföldi pénzügyintézetektől felvett) vállalati hitelek állománya több mint 12 százalékkal csökkent. Ha az idő-

közbeni árfolyamváltozásokat is figyelembe vesszük, akkor a csökkenés ennél nagyobb mértékű, mintegy 25-30 százalék körüli lehet. 2008-hoz képest a vállalkozó szféra (a nem pénzügyi szervezetek) hitelállománya több mint 800 milliárd forinttal csökkent. Különösen jelentős volt a visszaesés az építőiparban, a kereskedelemben és az agrárszférában.

Ágazati megközelítésben vizsgálva: a kereskedelem az élelmiszer- és szolgáltató szektorokban a csökkenés átlagos, vagy azt valamelyest meghaladó, az építőiparban pedig ennél is nagyobb arányú. Azaz a főképp (vagy kizárólag) belföldre termelő / szolgáltató szektorok nyílnak meg a hitelszűkítés előtt. Előfordul, hogy a termelői – mondjuk – nem a termelés leállításával reagálnak, hanem gyengébb termelési eredménnyel. Ha kevésbé hatékony növényvédőszer használnak, a termés lesz kisebb, ha lett volna hitelük, akkor az adott többlet-ráfordítás akár többszörös eredményben jelentkezett volna – de ez elmarad.

A vállalati szektorban a belföldi hitelek közül a devizaalapú hitelek aránya meghaladja az 56 százalékot, nagyobb hányadában euró-alapú. Körülbelül 1000 milliárd forint – a deviza-hitelek nem egészen 30 százaléka – svájci frank-alapú. Ehhez azonban hozzá kell számítani az egyéb pénzügyi közvetítők (elsősorban lízingtársaságok) deviza alapú hiteleit (állomány 800 milliárd forint), ahol a devizanem jellemzően svájci frank. A svájci frank hitelek aránya inkább a mikro-vállalkozásoknál magas, ahol gyáníthatóan egybeolvad a személyes és cég általi igénybevétel. Átlag körül van a nagy cégeknél és relatíve alacsonyabb, illetve nincs a kis-, illetve a közepes cégeknél.

A frank erősödése nem okoz a vállalati szektorban olyan veszélyeztetést, mint a lakosságnál. A kölcsön felvételekor ugyanis a vállalkozás általában mérlegeli, hogy bevételei milyen devizában vannak, s ettől függően dönt, hogy milyen formában szeretne a finanszírozáshoz tőkét bevonni. Leginkább az építőiparban és a kereskedelemben jellemző a devizahitel, és mivel a gazdaság stagnál, a vállalkozások visszafizetési potenciálja is gyengül.

A kkv-k éven belüli lejáratú hiteleinél a bruttó hitelfelvételből az első háromnegyedében

mintegy 32 százalék volt devizaalapú, és az elmúlt két évben is hasonló szinten mozgott, ez a volumen a hitelkérelmező vállalkozások körülből öt százalékára jutott. Devizahitelt tehát többnyire azok a cégek igényelnek, amelyek üzemszerűen állnak kapcsolatban devizaügyletekkel, ezek pedig általában a nagyobb cégek közül kerülnek ki.

A devizahitel-adósság helyzetének megoldására eddig született megoldások továbbgondolásánál arra kell törekedni, hogy – a költségvetés teherbíró képességét is figyelembe véve – jözzön határok között enyhüljenek a kisvállalkozói devizaalapú hiteladósság problémái is.

A bankszféra forrásköltségeit nagyra növelik a relatíve magas jegybanki alapkamat, a finanszírozás emelkedő terhei, a romló kihelyezés-állománnyal együtt járó tartalékképzési kötelezettségek.

A 90 napon túli vállalkozói hiteltartozás összege 889 milliárd forint, a GDP 3,1-3,3 százaléka, ebből a devizahiteles tartozás 462 milliárd forint, a GDP 1,6-1,7 százaléka. A devizaalapú jelzáloghitel-állománynak mintegy 12 százaléka van 90 napon túli késedelem. E hitelállomány után képzett céltartalék ezen állomány 35 százalékát teszi ki. Ez 200 milliárd forintra becsülhető. A helyzet romlásával a céltartalék tovább emelkedik, tovább csökkentve a kihelyezhető forrásokat is. Makrogazdasági szempontból ez azzal egyenértékű, hogy a bankok a kötelező céltartalék képzésével vásárlóerőt vonnak ki a gazdaságból.

Az új fejlemények várható hatásai

A devizahitelek számára kínáló új lehetőség, a végtörlesztés, vagy a forinthitelre váltás jelentősen ronthatja a bankok eredményét, sőt akár tökélyessé is járhat. Nem készületek előzetes hatásvizsgálatok, azonban az feltételezhető, hogy a vállalkozó szféra hitelezését negatívan fogja befolyásolni az új szabályozás. Ezen túlmenően a végtörlesztés csökkenti a háztartások megtakarításait, ezen keresztül a háztartások rendelkezésére álló jövedelmét és a fogyasztást is. Így tovább szűkül a belföldi kereslet, amely továbbra sem lesz a növekedés pozitív eleme.

A Moody's az ország mellett

több bankot is leminősített, folyamatosan drágulnak a bankszektor forrásai, ami a kihelyezések költségeit is növeli. Egyre valószínűbb a rossz hármas együttes „fellépése” – magas kamat, kevés hitel és stagnáló gazdaság. Nő a bankok kockázata, csökken a jövedelmezőségük, romlik a hitelezés hatékonysága, és visszaesik a hitelezésre rendelkezésre álló források volumene. Ha pedig nincs elég hitel, nem nő a gazdaság és a foglalkoztatás sem.

A bankszektor a kedvezményes végtörlesztések miatt akár több százmilliárd forintos veszteséget kénytelen elszámolni, és egyes bankoknál a szavatoló-tőke felének felélésére is sor kerülhet. Ekkora veszteséget aligha tudnak felszívni a súlyosabban érintett bankok, következésképpen a hitelcsatorna egy részre bedugulhat.

A hitelezés nem csupán beszűkül, de drágul is. Valószínűsíthető, hogy sok háztartás forinthitelt akar igénybe venni a törlesztésre. Ha nem alakul ki versenytárs, akkor a hitelkereslet emelkedése megnövelheti a forintkamatokat, ami aztán megint csak visszafogja a vállalati hitelezést. Számítások szerint az Európai Unióban a bankhitelek növekedése nélkül a gazdaság átlagosan mindössze másfél százalékkal növekszik. Minden további egyszázalékos gazdasági növekedéshez reálértékben a bank-hitel-állomány 4 százalékos növekedése tartozik. Jelenleg Magyarországon a bankhitelek csökkennek.

A hitelezés helyzete

2011 harmadik negyedévében a hitelintézeti szektor hitelállományának kétharmada devizahitel volt. A bankszektorban ez az arány csaknem 70 százalék, míg a hitelállomány 9,2 százalékát kezelő szövetkezeti hitelintézeteknél alig éri el a 12 százalékot, az MFB, EXIM, KELER hármasánál 45 százalék a devizában nyújtott hitelállomány aránya, a főként a vállalkozóknak pedig 65,5 százalék.

A hitelezés helyzetét a részvénytársasági formában működő hitelintézetek (bankszektor) adatai alapján tekintem át, mivel ezekre áll rendelkezésre bővebb adatbázis. A bankszektorra jut a hitelintézeti eszközök, illetve források 83,5 százaléka. Itt kezelik a kkv hitelállomány 84,3 százalékát és foglalkoztatják a létszám 77 százalékát.

A 2011. szeptemberi állapot szerint a nem pénzügyi vállalatok banki hitelállománya csaknem 850 milliárd forinttal alacsonyabb a 2008. évi szintnél, ami

12 százalékot meghaladó mértékű csökkenést jelent. A devizahiteleknek mutatózó 9 százalékos többlet valójában jelentős csökkenést takar, nagyjában egységben negyedével-harmadával csökkent a forint igen nagyarányú leértékelődése miatt.

Lényeges átrendeződés ment végbe a vállalati és a lakossági hitelezés arányaiban, ami az utóbbiban való érdekltség jövedelmezőségi okok miatti emelkedésére utal. 2002-ben a vállalati hitelek aránya még meghaladta az 50 százalékot, 2011 szeptemberére 33,5 százalékra csökkent, a lakossági hitelállomány hányada pedig 19,4 százalékról 40 százalékra emelkedett!

Az igazán nagy átrendeződés – mint ismeretes – a forint és a devizahitelezés arányaiban ment végbe. 2002-ben a forint-hitelek aránya a vállalati szférában 63,8 százalék volt, 2011 szeptemberében pedig 33 százalék, a 2008. évi 29 százalékos mélypont után. A lakossági hitelezésben 96,9 százalékról 30,6 százalékra süllyedt (2008: 29,9 százalék a forint-hitelek hányada).

A kkv-kra vonatkozó adatok szerint (nincs devizanem szerinti bontás) 2011 első félévében csaknem 500 millió forinttal (14 százalékkal) csökkent hitelállományuk. Az árfolyamszűrt adatok nyilvánvalóan lényegesen nagyobb visszaesést mutatnak. Legnagyobb (23,2 százalékos) volt a visszaesés a közép- és nagyvállalatoknál (amelyek 90 százalékból a bankszektor finanszíroz), majd a kisvállalkozások következnek 11,9 százalékkal (bankszektor 86), majd a mikro-vállalkozások 6,5 százalékkal (bankszektor 75).

A kkv-szektor a problémamentes vállalkozói hitelállományának mindössze 10,4 százalékát adja, a külön figyelembevétele nélkül 14,5 százalékát és a problémás körben pedig 23,1 százalékát. A bankok szerint forrás még csak lenne, de alig akad hitelezhető kkv, rosszak a piaci kilátások. Nagyon mérsékeltek a fejlesztési források iránti igények, nincs talaja a hosszú távú fejlesztésnek.

A lakossági hitelezés fokozatos – és nagyon lassú – visszaszorulásával, a belső és a külső kereslet visszafogott növekedése mellett meg kell találni a vállalati hitelezés felfuttatásának eszközeit, beleértve a garanciális háttérrel is. A pályázati lehetőségek kiaknázásához pedig a saját erő banki hitelezésének lehetőségét is bővíteni kell – erre a kormányzati szervek részéről megvan a fogadókészség.

A kkv-knak piaci élénkülés kellene

(Folytatás az 1. oldalról)

több forrásból vannak információink arról, hogy a magyarországi külföldi tulajdonú bankok az anyabank nyomására kivonják forrásaikat az országból. Ennek is betudható, hogy a hitelállomány olyan drasztikusan csökkent. Válság van- ezt tudjuk, de a magyar gazdaság egyszerre több válsággal is kénytelen megküzdeni. Az általános világgazdasági, pénzügyi válság mellett érint bennünket az euró-zóna válsága, ami rángatja a forintot is. Az egyes uniós tagállamok költségvetési válsága ezt időre megfedi. Miközben mi magunk is egy permanens krízisben vagyunk, aminek az oka, hogy a nagy rendszerekben nem történt meg a szükséges átalakítások. Nagyon tévedünk, ha azt hisszük, hogy a világ pénzügyi válsága elmúlik, és akkor minden rendben lesz. A válságot minden komplexen – az iparszerkezet, a monopol-helyzetek és a leszakadó kistérségek okozta problémákat is beleértve – kellene kezelni. Több területen – oktatás, egészségügy, nyugdíjrendszer,

munkaügy – megkezdődtek az átalakítások, kérdés, hogy milyen eredményt hoznak.

– A kormány programja szerint a kkv-knak a foglalkoztatási helyzet javításában is meghatározó szerep jut. Hol tart ennek a megvalósítása?

– Pont az ellenkezője történik. Nőnek a közterhek, nő az újraelosztás. Az MKIK véleménye szerint a jövő évi adótörvények egyenesen a foglalkoztatás bővülése ellen hatnak. De konkrétan ide sorolható a minimálbér közel 20 százalékos növelése is.

– Milyen kitörési pontokat lát a magyar gazdaság s azon belül a kkv-k számára?

– Gyors kilábalásra – nem lehet számítani. A legfontosabb feltétel a piac változása, de a belső piacon rövid távon nem várható fellendülés. A meghatározó külső, export piacaink – elsősorban Németország – is szerény vagy 0 növekedést produkálnak, ezért fel kell tenni a kérdést, hogy merre tovább? Az összes előrejelzés arra mutat, hogy az exportunkban az európai dominanciától el kell szakadnunk és új irányokat kell keresnünk.

A kormány lefedte az igényeket

(Folytatás az 1. oldalról)

tési hiteket is (Mikrohitel, Új Széchenyi Hitel, Kombinált Mikrohitel), amelyek kihelyezett állománya idén november végén elérte a 44 milliárd forintot.

– Milyen speciális igények merülnek fel a kkv-szektor részéről, s Önök miként alkalmazkodnak ezekhez?

– A kkv-szektor finanszírozásának alapvető specialitása a legtöbb országban a gazdaságos méret hiánya és az úgynevezett információs aszimmetria. A mikro- és kisvállalkozások hitelezése ugyanolyan mennyiségű és minőségű munkát igényel a finanszírozó részéről, mint egy nagyobb hitel, a kis méret azonban kisebb hasznót eredményez számára. Az információ elégtelensége elsősorban az auditált mérlegek és a hitelmutató hiánya miatt jelentkezik. A pénzügyi válság hatására ezek a nehézségek felerősödtek és kiegészültek a banki hitelezési hajlandóság erős visszaesésével.

A kkv-k hitelezésénél jelentkező nagyobb kockázatot az általában támogatott garancia-konstrukciókkal mérsékeljük, a hitelezés magasabb költségeit kamattámogatással, vagy a finanszírozóknak nyújtott olcsó forrással, a banki hitelezési hajlandóság csökkenését a nem banki intézményeknek (mikrofinanszírozók, pénzügyi vállalkozások) a támogatott hitelezésbe való bevonásával igyekszünk kiküszöbölni.

– Miként változott a kkv-k igénye az elmúlt egy-két évben?

– A hitelezés 2006-ig dinami-

kusan bővült, ezután stagnált, majd 2009-től drasztikusan visszaesett. A gazdasági és pénzügyi válság következtében a kkv-szektor kettős sokkot élt át: a kkv-k által előállított javak iránti kereslet visszaesését és a kkv hitelezés jelentős csökkenését, ami a kockázatok növekedése miatt következett be.

A piaci és finanszírozási problémákkal szembeüelő, sérülékeny kkv-k egy része kereskedelmi hitelekbe, vevői tartozások felhalmozásába vagy csődbe menekült, ezzel tovább növelte üzleti partnerei finanszírozási gondjait, a láncartozások szintje egyre emelkedik. Beruházási, fejlesztési hitelre kevés az igény, s még kevesebb a hitelezői akarat.

A finanszírozási problémák enyhítése érdekében egyrészt megnőtt az államilag támogatott finanszírozási programok aktivitása, másrészt jogszabályok születtek a kkv-k közbeszerzésekből való részesedésének javítására, valamint a láncartozások és csalárd üzleti magatartások visszaszorítására.

– Tervezik-e újabb konstrukció(k) kidolgozását, s ha igen, hol tartanak a tervezésben, illetve milyen konstrukciókról van szó?

– Természetesen folyamatosan gondolkozunk azon, hogyan lehetne a létező finanszírozási nehézségeket hatékony állami beavatkozásokkal mérsékelni. A hangsúly azonban most elsősorban az elmúlt hónapokban megalkotott vagy megújított támogatott finanszírozási konstrukciók felfuttatásán van.

A VOSZ szerint is fejlesztendő ágazat a magyar agrárium Javulhat a foglalkoztatás is

Amikor kihelyezünk egy forintnyi Széchenyi Agrárhittelt, akkor a foglalkoztatásért is teszünk valamit – mondta lapunknak Dávid Ferenc, a VOSZ főtthkára. A mezőgazdaságnak ugyanis nagy az élőmunka igénye, így az agrárium fejlesztését célzó finanszírozási formák nemcsak a termelést, hanem a munkahelyteremtést is segítik.

– losonczi –

Fontos fejleménynek tekinthető, hogy másfél év alatt a korábbi „klasszikus” Széchenyi-kártya Program négy új termékkel bővült, a beruházási, a forgóeszköz, valamint a pályázatokhoz szükséges önerőhittel. Most az a feladat, hogy ez utóbbi is minél szélesebb körben elérhető legyen, és minél rugalmasabban működjön – hangsúlyozta a VOSZ főtthkára.

ra. Az Agrár Széchenyi-kártyánál némileg bonyolítja az eljárást az EU-s agrárszabályozás, valamint az, hogy a mezőgazdaságban a számviteli és pénzügyi rendszerek nehezebben átláthatók, mint a klasszikus kkv szektorban. Ugyanakkor a magyar mezőgazdaság és élelmiszer-feldolgozás olyan termelő ágazat, amely fejleszhető. Nagyon sok helyen adunk hiteleket, támogatásokat, nem termelő szférában, de akár az erdő- vagy a vadgazdálkodásról, akár az állattenyésztésről, vagy a növénytermesztésről beszélünk, akkor

mindig új érték teremtéséről van szó – mondta Dávid Ferenc.

A főtthkár szerint ugyanakkor ez a finanszírozási forma nagyban hozzájárulhat a kormány foglalkozáspolitikai céljainak megvalósításához is, hiszen élőmunka-igényes ágazatról van szó. Ma egy mezőgazdasági termelő munkahely körülbelül két- két és fél plusz munkahelyet jelent a szolgáltatásban. Az Agrár Széchenyi-kártya nemcsak jó hitelkonstrukció, hanem segíthet a foglalkoztatottság növelésében is. Ez ma még csak remény, amit a szakemberek az első Széchenyi-kártya óriási sikerére alapoznak. Azon túl egyébként, hogy a Széchenyi-kártya Program milyen segítséget jelent a kkv-k finanszírozásában, fontos tényező lehet a szektor támogatásában

Dávid Ferenc, a VOSZ főtthkára

az adminisztrációs terhek csökkentése – tette hozzá Dávid Ferenc. Ez nem kerülne semmibe a magyar államnak: csak egy gesztus, egy üzenet, hogy a kis- és középvállalkozásoknak kevesebb adó- és járuléktípussal, kevesebb bevallással kell foglalkozniuk.

A KA-VOSZ Zrt. őszi országjáró roadshow-jának tapasztalatai

A kkv-knak külső segítségre van szükségük

A KA-VOSZ 2011 novemberében ismét megrendezte hagyományos őszi országos roadshow-ját. A társaság minden évben sort kerít hasonló országjáró körútra. Félegyházi Évától, a KA-VOSZ Zrt termékfejlesztési vezetőjétől megkérdeztük, mi állt az idei rendezvénysorozat középpontjában?

Félegyházi Éva, a KA-VOSZ Zrt. termékfejlesztési vezetője

Erdélyi Ágnes

– Az idei rendezvénysorozat apropója a 150 ezredik Széchenyi-kártya és az első Agrár Széchenyi-kártya kibocsátása alkalmából rendezett ünnepség volt. A jelképes jubileumi kártyákat Orbán Viktor miniszterelnök adta át a vállalkozóknak. Tekintettel arra, hogy a Széchenyi-kártya Program résztvevői, igénybevevői az egész ország területéről kerülnek ki, fontos-

nak tartottuk, hogy ünnepségekre és jelképes kártya-átadásokra minden megyében sor kerülhessen.

Társaságunk kezdetektől fogva nagy hangsúlyt helyezett a közvetlen kommunikációra a vállalkozásokkal, így minden évben több vidéki városba is ellátogatunk. Ezek a rendezvényeken az aktuális gazdasági kérdések mellett a KA-VOSZ Zrt. által a kkv-k számára közvetített termékekről és azok használhatóságáról is szó esik. A rendezvények fontos fórumul szolgálnak a helyi vállalkozók, a VOSZ- és a kamarai vezetők, a hitelintézetek, a közgyűlési, illetve kormányhivatali képviselők között.

Az érdeklődő vállalkozók közvetlenül a KA-VOSZ munkatársainak, képviselőinek teheték fel kérdéseiket. Számunkra szintén nagyon fontos, hogy testközelből látjuk és halljuk a vállalkozók aktuális problémáit, igényeit. Ezek ismerete nélkül nehezen tudnánk megtalálni a megfelelő megoldásokat. Igyekszünk nem „elefántcsonttoronyból” kitalálni az irányokat.

– Tapasztalataik szerint a mai magyar kkv-kat leginkább milyen kérdések, problémák foglalkoztatják?

– Három fő problémacsoporttal találkozunk minden helyszínen. Az elhúzó válság hatására régóta csökkenő piac illetve kereslet az egyik legnagyobb, sokak fennmaradását veszélyeztető tényező, amit tovább mélyít a kisvállalkozásokra jellemző tokehiány és a külső finanszírozási nehézségek. A harmadik általános probléma a kiszámíthatatlan gazdaságpolitikai és szabályozási háttér.

A Széchenyi-kártya Program éppen a fenti problémák egy részét igyekszik kezelni, egy „hitelstop”-közeli helyzetben, stabilan és kiszámíthatóan működő konstrukciókkal.

– Mely termékeket mutatták be, melyeket övezte a legnagyobb érdeklődés, és mi lehet ennek az oka?

– A Széchenyi-kártya Program termékeit, a klasszikus és az Agrár Széchenyi-kártyát, a Széchenyi Forgóeszközhittel és Beruházási Hittelt, valamint a legújabb, elnyert uniós pályázatokhoz kapcsolódó Széchenyi Önerő Kiegészítő és Támogatást Megelőlegező hiteleket mutattuk be.

A legnagyobb érdeklődést az idén szeptemberben elindított Agrár Széchenyi-kártya iránt tapasztaltuk. 2010-ben a Kormány célul tűzte ki, hogy az agrárszektor helyzetét és tekintélyét helyreállítsa. Ennek egyik első intézkedéseként jelent meg a KA-VOSZ új konstrukciója, így a legtöbb helyszínen igen sok érdeklődő volt jelen a mezőgazda-

sági szektorban tevékenykedő vállalkozók részéről.

A kezességvállalási támogatással és 2 százalék kamattámogatással járó Agrár Széchenyi-kártya kialakításánál cél volt, hogy a szektor volatilisabb működéséhez alkalmazkodjon, így a mezőgazdasági termékek előállításával, feldolgozásával és forgalmazásával, erdő-, vad- és halgazdálkodással foglalkozó mezőgazdasági őstermelők, családi gazdálkodók, egyéni vállalkozók, illetve társas vállalkozásokként működő kis- és középvállalkozások akár három éves futamidőre is igényelhetik a hitelkeretet.

A másik konstrukció, amelylyel kapcsolatban a legtöbb kérdést kaptuk, a KA-VOSZ Vállalkozásfejlesztési Zrt. által nyújtott Kombinált Mikrohitel volt. Ez olyan kedvezményes, vissza nem térítendő támogatással kombinált beruházási hitel, melyet EU-s forrásból, az MV Zrt. által kialakított programon keresztül nyújtunk direkt módon a mikro-vállalkozások számára.

A konstrukció azért is egyedülálló, mert a teljes futamidő alatt maximum 9 százalék lehet a hitel kamata (mely a várható további alapkamat-emelések miatt fontos tényező), valamint elegendő 10 százalék saját erő a beruházáshoz. A Kombinált Mikrohitel a népszerű hitelcélok miatt is igen keresett, csak a KA-VOSZ Vállalkozásfejlesztési Zrt.-hez több száz megkeresés érkezett az indulás óta.

Percenként egymillió forint a gazdaságba

(Folytatás az 1. oldalról)

sem – sőt, ez most kifejezetten kontraproduktív -, hiszen a vállalkozások most nem tudnak vagy mernek öt-tíz évben gondolkodni, maximum hónapokra látnak előre. Tehát vagy ennek megfelelő eszközrendszer kialakítását kell elérni az uniónál, vagy olyan hazai eszközöket kell teremteni az állam részvételével, ami a vállalkozások túlélését segíti. Nem véletlen, hogy a Széchenyi-kártya Program hiteltermékei iránt folyamatosan nő az érdeklődés, mert fontos szempont, hogy egyszerű legyen az ügyintézés, a kívánt fedezet ne legyen túlságosan megterhelő. A program elemei rugalmasan illeszkednek a vállalkozások igényeire, és az sem elhanyagolható, hogy az állami kamat- és garanciadíj támogatásnak köszönhetően alacsonyak a költségei.

– Milyen kormányzati intézkedésekre lenne szükség a szektor túléléséhez?

– „Muszáj” év lesz a következő. Muszáj lesz egyértelműen, és határozottan fellépni a kkv szektor érdekében. Az biztató, hogy a hazai gazdaságpolitika kommunikációjának fókuszában a kkv szektor fejlesztése áll, de a konkrét intézkedéseknek is alá kell támasztaniuk a kormányzati szándékot. A Széchenyi-kártya Program közel 300 irodájában évente 20-25 ezer vállalkozó fordul meg, a visszajelzések alapján tisztában vagyunk vele mik a problémáik, mire keresnek megoldást. Innen tudjuk, milyen nagy szükség lenne a Széchenyi-kártyához a Kombinált Mikrohitelhez, vagy a pályázatok kihasználását segítő önerőhittelhez, és a támogatást megelőlegező hitelhez hasonló lehetőségekre. Ezt a tudást szívesen megosztjuk a döntéshozókkal,

és így közösen tudjuk keresni a szükséges eszközöket, és megoldásokat.

– Melyek lehetnek a legfőbb kihívások, amelyekkel a kkv-knak szembesülniük kell 2012-ben?

– Most a túlélés és a kreatív gondolkodás és természetesen a pályázati lehetőségek minél nagyobb mértékű kihasználása a legfontosabb a vállalkozások számára. Ehhez a kormányzatnak jelentős segítséget kellene biztosítani a számukra. Például azzal, hogy az unióban a mai, nehezen hozzáférhető és túlbonyolított pályázatok helyett ki-harcolja az adminisztrációs terhek és a bürokrácia csökkentését, valamint olyan célokat is finanszíroz, amelyek valódi pótlólagos forrást jelentenek a vállalkozások számára. Ne csak tíz éves futamidejű beruházásokra lehessen pályázni, hanem rövid projektekre, de akár a napi

költségekre is lehessen támogatást igénybe venni. A hazai adminisztrációs terhek csökkentése már önmagában is jelentős előnyökkel járna. Erre – ha jól tudom -, megvan a kormányzati szándék. Amennyiben az intézkedések gyorsan, és a megfelelő helyeken mérnek csapást a bürokráciára, akkor tényleges versenyelőnyt és a terhek csökkentését is eredményezhetik. A jövő évben a vállalkozásoknak meg kell küzdeniük az áfa-kulcs emelésével – ami vélhetően tovább mérsékli a fogyasztást -, valamint a minimálbér és a járulékok emelésével. Valós veszélyt jelent még a szektor devizahitelekben rejlő kockázata. Ugyanis nem csak a lakosságnak magas a deviza adóssága, a kkv szektor is legalább olyan mértékben eladósodott. Ez szintén olyan probléma, ami miatt borulhatnak az egyébként sikerrel kecsegtető gazdaságpolitikai stratégiák.

Eurobarométer

Az Európai Unióban körülbelül 40 000 kivételével valamennyi vállalkozás a kkv körbe tartozik, vagyis a mikro-, kis- és középvállalkozások aránya több mint 99,5 százalék. A 18 millió vállalkozás 50 százaléka alkalmazottak nélküli, míg 41 százalékuk csak 1-9 főt alkalmaz. Nem véletlen tehát, hogy a felmérés elsősorban arra kerest választ, mi a népszerűbb tagállamokban, az önfoglalkoztatás, vagy az alkalmazotti státusz, ami természetesen a közigazgatásra is vonatkozik.

A válaszokból az derül ki, hogy Európában az emberek jobban kedvelik a munkavállalói státuszt, mint az önfoglalkoztatást. Ez számokban kifejezve azt jelenti, hogy a polgárok 49 százaléka inkább dolgozik alkalmazottként, mint a kockázatokkal járó saját vállalkozásban. Az Egyesült Államokban viszont az emberek körülbelül csak az egyharmada választaná az alkalmazotti létet, a kockázattal járó kedv jóval magasabb a tengerentúlon, mint az öreg kontinensen.

A közvélemény-kutatás kitér a vállalkozók megítélésére is: a skandináv országokban ez igen jó, a dánok 83, a finn és amerikaiak 78 százaléka van jó véleménnyel a szektor képviselőiről. Kelet-Európában viszont negatív kép él a vállalkozókról. A legkevésbé népszerűek Magyarországon, ahol az emberek mindössze 26 százaléka mondott pozitívumokat róluk a felmérés során.

Az OTP a Széchenyi-kártya teljes palettáját kínálja

Több kihelyezett hitel

Az utóbbi időben gyakran hallani arról, hogy csökkent a bankok hitelezési készsége és képessége, ugyanakkor az OTP Bank Nyrt. idén a tavalyihoz képest 10 százalékkal növelte a kihelyezett hitelek összegét. A bank finanszírozási gyakorlatáról beszélgetünk Csonka Tiborral, a Mikro- és Kisvállalati Igazgatóság vezetőjével.

Csonka Tibor, a Mikro- és Kisvállalati Igazgatóság vezetője

Losonczi Livia

– Milyen konstrukciókat kínálnak a kkv szektornak?

– A mikro-, kis- és középvállalkozói körhöz tartozó ügyfeleinknek minden állami programmal kapcsolatban ajánlunk megoldásokat: ide tartozik a Széchenyi-kártya termékek közül a folyószámla- és a forgóeszközhitel, és az Agrár Széchenyi-kártya. A vállalkozások számára egy időben két olyan program is fut jelenleg bankunkban, amely egyedi a piacon. Az egyik a nagyvállalkozásoknak ajánlott Széchenyi 500-

as program, amellyel a közép- és nagyvállalatokat keressük meg. Részükre a bank 100 milliárd forintnyi hitelkeretet különített el. Ez lehet folyószámla, beruházási, vagy forgóeszközhitel, vagy más pénzügyi konstrukció, az igénylő saját döntése szerint.

– Milyen egyedi termékeket ajánlanak a kisvállalkozások számára?

– Úgy döntöttünk, hogy elindítjuk a Széchenyi 50 programot azoknak a mikro- és kisvállalkozásoknak, amelyek a nagy cégek beszállítói, esetleg vevői.

– Hogyan találhatnak új ügyfeleket, hiszen meglehetősen nagy a verseny a piacon?

– Az OTP a publikus gazdálkodási adatok ismeretében különböző előszűréseket végzett, és ennek alapján 15 ezer mikro- és kisvállalkozásnak küldte ki a Széchenyi 50 ajánlatot, amely 3 és 25 millió Ft közötti folyószámla, illetve forgóeszköz hitelkeret lehetőségét kínálja. Az előbbihez a tulajdonos készfizető kezesége és egy garancia intézmény kezességvállalása kell, tárgyi fedezetre nincs szükség. Ezt a hitelt egy évre adjuk. A forgóeszközhitel hároméves, a biztosítéki feltételek hasonlóak. Az OTP Bank a mikro- és kisvállalati kör részére az őszi kampány keretében 185 milliárd forintnyi ajánlatot küldött ki az említett vállalkozói körnek.

A siker titka a megbízhatóság és az állandóság

A Széchenyi-kártya „hiteles”

A Széchenyi-kártyával 2002-ben olyan példaértékű konstrukciót sikerült létrehozni, amelyben teljesen különböző érdekeltségű szervezetek együttműködnek a kisvállalkozások érdekében. Miben rejlik a program sikere? – kérdeztük Szép Zoltánt, a KA-VOSZ fejlesztési igazgatóját.

– E. Á. –

– A siker egyik záloga a – sajnos a mai napig egyedülálló – együttműködésben rejlik. A kamaráknak és a VOSZ-nak fontos a szolgáltatás tagjaik számára, a bankoknak olyan presztízs termékek, melynek a kockázatai lényegesen alacsonyabbak, mint más hasonló hiteleké. A KA-VOSZ informatikai rendszerének felállítása és működtetése viszont nem egyszerű feladat, ma már kilenc kereskedelmi bank, három minisztérium, két garanciaszervezet, számos állami intézmény összehangolása komoly kihívás.

A Széchenyi-kártya másik legfontosabb „siker tényezője” az egyszerűség és a gyorsaság.

– A bizonytalan gazdasági helyzetben a KA-VOSZ Zrt. újabb termékeket dobott piacra, és a Széchenyi-kártya már programmá vált. Mi indokolta az újabb konstrukciók létrehozását?

– Valóban a válság közepén, tavaly ősszel indítottuk el a Széchenyi-kártya Program újabb elemeit: a Széchenyi Forgóeszköz- és Beruházási Hiteleket. A forgóeszköz nagyon fontos a vállalkozások megfelelő finanszírozási portfóliójának kialakítása szempontjából. Óriási megújítási kockázatot jelent, ha rövid lejáratú (éven belüli) hitelekből finanszírozza valaki a hosszú távú

készleteit vagy pláne az akár 10 éves megtérülési beruházásait. Különösen igaz ez ma, amikor szinte nincs kereslet az ingatlanpiacon, a hitelek esetleges bedőlése a fedezetek további leértékelődését okozhatja.

Emiatt lobbiztunk több mint öt évig az egyéves Széchenyi-kártya mellé szükséges közép- és hosszú futamidejű hitelkonstrukciók megvalósítása érdekében. A forgóeszközhitel be is váltotta a várakozásokat, mára nagyon sok vállalkozás választotta alacsonyabb forgóeszköz hitele mellett az akár három éves, a készletek és alapanyagok finanszírozására szolgáló Széchenyi Forgóeszköz Hitelt.

A Széchenyi Beruházási Hitel egyelőre nem ilyen sikeres. Eltekintve attól, hogy több hónapig akadozott az állami viszontgarancia, az alacsony érdeklődést egyértelműen a beruházások elhalasztása okozza. Korábbi kutatásaink szerint a vállalkozások nemhogy 5-10 éves megtérülésben nem tudnak ma gondolkodni, 80 százalékuk egy évre se nagyon mer előre tervezni.

Ami még működik az inkább a vissza nem térítendő uniós pályázatok rendszerén. Jelenleg ez szinte az egyetlen esély a fejlesztések megvalósítására. Ezzel is van azonban két gond. Főként azért olyan alacsony a sikeres pályázatok száma, mert a vállalkozások ritkán rendelkeznek a teljes projekt minimum felét

kitevő önerővel, szinte kizárt, hogy tartalékaiból ennyit előrántson valaki. Ha mégis sikerül előteremteni az induláshoz szükséges forrást, akkor is ott a szakadékok, a pályázatok utófinanszírozásai, vagyis a támogatások utólag, a projekt megvalósítását és adminisztratív lezárását követően érkeznek meg, vagyis nem elég, hogy a költségvetés felét előre elő kell teremteni, a másik felét is meg kell előlegezni valakinek.

A Széchenyi-kártya Program két új eleme éppen ezekben tud segíteni. A Széchenyi Önerő Hitel segít a saját erő kiegészítésében, a Széchenyi Támogatást Megelőlegező Hitel felhasználásával pedig be lehet fejezni a fejlesztést, a támogatás megérkezésig akár a termelés is elindulhat.

– Másik aktuális újdonság a Programban az Agrár Széchenyi-kártya. Miben tér el ez a konstrukció a „klasszikus” Széchenyi-kártya folyószámlahiteltől?

– Régi „adósságunkat” törlesztettük ezzel, hiszen kezdetben az agrárvállalkozások ki voltak zárva a Széchenyi-kártyából. Az uniós szabályok szerint az agrárium szereplőit eltérő támogatási rendszerek segítik, számukra a terület alapú, környezetgazdálkodási és egyéb források állnak rendelkezésre. Emiatt viszont a más – például ipari vagy szolgáltató vállalkozások számára elérhető úgynevezett „csékely mértékű támogatások” – számukra nem voltak hozzáférhetőek. Az év elején azonban a Vidékfejlesztési Minisztériummal kidolgoztuk az Agrár Széchenyi-kártyát, amelyben viszont

Szép Zoltán, a KA-VOSZ fejlesztési igazgatója

már nemcsak az agrárvállalkozások, de az östermelők, családi gazdálkodók, sőt akár a fiatal gazdák is támogatott hitelhez juthatnak. Át kellett szabnunk a Széchenyi-kártyát, hiszen a mezőgazdaságban erősek a szezonális hatások, változók a terméskategóriák, emiatt – épp a korábban említett megújítási kockázat csökkentése érdekében – hosszabb, akár három éves, továbbra is szabadon felhasználható hitelt dolgoztunk ki.

Fontos kiemelni azonban, hogy az állandóság, a megbízhatóság, a könnyű azonosítás miatt az alapvető feltételek a Széchenyi-kártya Programban minden konstrukcióban azonosak. A Széchenyi-kártyában, az Agrár Széchenyi-kártyában, a forgóeszközhitelben is 25 millió forint a felvett hitel összege, mindegyik konstrukcióhoz – ide értve a beruházási, az önerő kiegészítő és a támogatást megelőlegező hiteleket is – kamat és garanciaidő támogatás kapcsolódik. Az igénylési feltételek mellett a szükséges dokumentumok köre is egységes, mindezeket a KA-VOSZ Zrt honlapjáról (www.kavosz.hu) is le lehet tölteni.

A kkv-kat érintő 2012. évi változások

Szűk Krisztina

Személyi jövedelemadó

2012-re megszűnik az adójóváírás. A családi kedvezmény megmarad (nyilatkozatok!). Az adó mértéke egységesen 16 százalék.

A 27 százalékos adóalap-kiegészítés (bruttósítás) évi 2 424 ezer forint (havi 202 000 Ft) alatt megszűnik, felette alkalmazni kell.

Az egyéni vállalkozó által kibocsátott számlából adóelőleget kell levonni, kivéve, ha az egyéni vállalkozó a számláján feltünteteti az egyéni vállalkozói jogállását bizonyító közokirat számát (=okmányirodai nyilvántartási szám).

Visszaáll a 2011 előtt alkalmazható úgynevezett cafeteria szabályozás. Az szja törvényben külön meg nem határozott juttatásokat adhat a munkáltató, ha minden dolgozó részére azonos nagyságban, vagy minden dolgozó által megismerhető szabályzat alapján meghatározott személyi kör részére biztosítja.

Az egyes meghatározott juttatások változatlanul a juttatás 1,19-szerese után 16 százalék szja és 27 százalék eho mellett adhatók.

A béren kívüli juttatások legfeljebb 500 000 forintos éves keretösszegig nyújthatók kedvezményes közteher (a juttatás 1,19-szerese után 16 százalék szja és 10 százalékos eho) mellett.

A Széchenyi Pihenő-kártya alkalmazhatósági köre bővül, 2012-től három célra használható fel:

- Szálláshely-szolgáltatásra évi 225 000 forintig;
- Vendéglátás-szolgáltatásra (melegétkeztetésre) évi 150 000 forintig
- Turizmusra, rekreációra,

egészségmegőrzésre évi 75 000 forintig.

Erzsébet utalvány: a fogyasztásra kész étel vásárlásra havi 5000 forintig kedvezményes adózású.

Bérbeadó magánszemély a bérbeadásból származó bevételéből levonhatja az általa más településen bére vett lakás ugyanazon évben igazoltan megfizetett bérleti díját, ha a bérbevétel meghaladja a 90 napot.

Ingó vagyontárgy értékesítéséből származó bevétel után 600 ezer forintig nem kell jövedelmet megállapítani.

Egyszerűsített vállalkozói adó (eva)

Megemelkedett az eva mértéke 30-ról 37 százalékra, illetve az eva bevételi határa 25 millióról 30 millió forintra.

Társasági adó

Az Európai Bizottság határozata alapján hatályba lépett a látvány-csapatsport támogatásának adókedvezménye. A támogatott szervezet részére visszafizetési kötelezettség nélkül adott támogatás, juttatás értéke után adókedvezmény vehető igénybe az ellenőrző szerv által kiállított támogatási igazolás alapján. Az adókedvezmény a fizetendő adó 70 százalékáig a juttatás adóévében és az azt követő három adóévben érvényesíthető.

A közhasznú, kiemelkedően közhasznú szervezetnek, egyháznak, valamint közérdekű kötelezettségvállalás keretében adományozás céljából visszafizetési kötelezettség nélkül adott támogatás, juttatás, stb. a vállalkozás érdekében felmerült költség, ráfordítás, függetlenül attól, hogy a támogatott adózás előtti eredménye pozitív vagy negatív-e.

A vállalkozási tevékenység érdekében felmerült költség-

nek minősül az szja törvényben meghatározott reprezentáció, üzleti ajándék címén elszámolt juttatás.

Szociális hozzájárulási adó

Szociális hozzájárulási adó néven új adót vezettek be, ezzel egyidejűleg megszűnik a munkáltatói társadalombiztosítási járulék.

Az adó alapja az szja törvény szerinti adóelőleg-alap számításnál figyelembe vett jövedelem. Mértéke 27 százalék.

A számított adót csökkentő kedvezmények:

- a munkabérek nettó értékének megőrzése (ha a kifizető minden munkavállalójánál végrehajítja a kötelező béremelést. A kedvezmény alapja a bruttó munkabér. Mértéke 21,5 százalék, de legfeljebb 16 125 forint, ha a bruttó bér nem haladja meg a 75 000 forintot. E feletti bruttó bérnél csökkenteni kell a kedvezmény összegét. E kedvezmény bruttó 190 180 forintnál szűnik meg).
- Ha a 300 000 forint alatti bérű munkavállalók legalább 75 százalékánál nem valósul meg az elvárt béremelés, akkor a vállalkozás nem indulhat közbeszerzésen, nem kaphat támogatást!
- Karrier Híd Program megvalósítása (korábban közszférában foglalkoztatott személy után);
- Kedvezőtlen helyzetű társadalmi csoportok foglalkoztatásának megkönnyítése.

A biztosított által fizetendő egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulékok mértéke 8,5 százalékra emelkedik.

A magánnyugdíj-pénztáraknak fizetendő tagdíjat a pénztárak felé kell bevallani és megfizetni.

Általános forgalmi adó
Az általános áfa kulcs mértéke 25 százalékról 27 százalék-

ra emelkedik (felülről számítva 21,26 százalék).

Az időszakos elszámolási ügyletekre vonatkozó átmeneti szabály szerint a régi áfa kulccsal kell számolni, ha az elszámolási időszak 2012. január 1. előtti. Mindkét időszakot átfedő időszak esetén az áfa-elszámolást meg kell osztani.

A pénztárgépek átállítását 2012. február 29-ig el kell végezni. Addig kézi nyugtát vagy számlát lehet alkalmazni.

Személygépkocsi és más jármű bérbevétele esetén is levonható az áfa, illetve olyan arányban vonható le, amilyenben a szolgáltatást adóköteles gazdasági tevékenység érdekében használják (csak üzleti célra eső rész, a magánhasználatra nem).

Rehabilitációs hozzájárulás

Összege maradt 964 500 Ft/fő/év. A foglalkoztatási arány is maradt 5 százalék. A létszámfeltétel 20 főről 25 főre emelkedik.

Szakképzési hozzájárulás

Alapja az egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulékok alapja lesz. Mértéke változatlanul 1,5 százalék. Bevallása és befizetése havi rendszerességre változik.

Megszűnik a saját dolgozó képzésére fordított képzések levonási lehetősége. A szakközépiskola, szakiskola továbbra is támogatható.

Környezetvédelmi termék-díj

Jelentős módosítások vannak. Emelkednek a termékdíj tételek és változnak a tárgyi és alanyi hatályok.

Helyi adók

Külön figyelmet fordítanak (ellenőrzés) és ezért külön-külön fogalomként definiálják a

közvetített szolgáltatások értékét és az alvállalkozói teljesítések értékét.

Cégautóadó

A gépjármű teljesítménye és környezetvédelmi osztályjelzés szerinti besorolása határozza meg az adótételt.

Adózás rendje

Kibővült a bejelentési kötelezettség alá tartozó adatok (50 százalékot meghaladó részvényes vagy tag, jegyzett tőke, elektronikus adatörzés helye).

Független felek közötti készpénzfizetés bejelentési összeghatára 2 millió forintra csökken (5 millió forintra).

Szigorodnak az adószám felüglesztés és törlés esetei (a bejelentett székhely nem való, a képviselő nem valós személy, stb.).

Az adóhatóság az adószám megállapítását és a vezető tisztviselő, tag személyében bekövetkező változást követő adóregisztrációs eljárás után kockázatelemzési eljárást folytat le. Kockázatosnak minősített adózókat legfeljebb egy évre fokozott adóhatósági felügyelet alá vonhatja (például gyakoribb bevallásra kötelezheti).

Az önellenőrzési pótlékot nem a nyilvántartásba vételig, hanem a benyújtásig kell számítani.

Az adózó bejelentheti, ha az adókötelezettséget (kivéve áfa, innovációs járulékok, szokásos piaci ár, adókedvezmény igénybevétele) keletkeztető tényállás adójogi megítélésében bizonytalan és emiatt a bevallásában feltüntetett adó vagy adó-visszaigénylés hibás lehet. Ellenjegyzett jegyzőkönyvben kell rögzíteni, majd beküldeni. A bejelentés díjköteles. Mentessít az adóbírság alól.

Az egyes gazdasági események valódiságának vizsgálatára irányuló ellenőrzés célja a szerződéses kapcsolatban álló adózók adókötelezettségének megállapítása, ellenőrzése cél-

jából egyes gazdasági események valódiságának ellenőrzése, bűncselekmények elkövetési értékének megállapítása.

Számviteli törvény

A 2012-es üzleti évtől kezdve nem kötelező a könyvvizsgálat, ha az üzleti évet megelőző két üzleti év átlagában a vállalkozás éves nettó árbevétele nem haladja meg a 200 millió forintot és a foglalkoztatottak száma az 50 főt.

A készpénz napi záróállománynak naptári hónaponként számított napi átlaga nem haladhatja meg az előző üzleti év összes bevételének 10 százalékát (2011-ben ez 2 százalék volt) illetve ha az előző üzleti év összes bevételének 10 százaléka nem éri el az 500 000 forintot, akkor az 500 eFt-ot. Amíg az előző üzleti év (2011) összes bevétel adata nem áll rendelkezésre, addig az azt megelőző üzleti év összes bevételét kell alapul venni.

Egyszerűsödik az osztalék-előleg-fizetés szabálya. Ezentúl a június 30-ig történő előleg fizetésnél a beszámolóval lezárt időszak (2011) alapján fizethető előleg. A mérleg fordulónapot követő időszakban az osztalék-előleg-fizetéshez továbbra is szükség van közbenső mérlegre. De az ebben foglaltakat hat hónapon keresztül figyelembe lehet venni.

Ha az ellenérték külföldi pénzügyterületen kerül meghatározásra, a kapcsolódó követelés vagy kötelezettség forintértékének meghatározására alkalmazható az áfa törvény szerinti árfolyam is.

Az eredetileg nem elektronikus formában kiállított bizonylatok elektronikus másolat formájában is megőrizhetők az előírt feltételek mellett.

Kamarai hozzájárulás

A gazdálkodó szervezetek számára kötelezővé válik a kamarai regisztráció és 5 000 Ft/év kamarai hozzájárulás fizetése. (Lásd bővebben a 7. oldalon.)

2012: Béren kívüli juttatások

Szűk Krisztina

A minimálbér tervezett összege 2012-re: 92.000 Ft/hó

2012-től a nem pénzben adott juttatások három fő kategóriába sorolhatók:

- Összevonás alá eső juttatások
- Béren kívüli juttatások
- Egyes meghatározott juttatások

2012. évben adható béren kívüli juttatások:

- Széchenyi Pihenő-kártya (450.000 forint)
- Erzsébet utalvány (5.000 forint) és/vagy munkahelyi étkeztetés (12.500 forint)
- Helyi utazási bérlet
- Iskolakezdesi támogatás (minimálbér 30%)
- Munkáltatói képzés (minimálbér két és félszerese)
- Önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztári hozzájárulás (minimálbér 50%)
- Önkéntes kölcsönös egészségpénztári hozzájárulás (minimálbér 30%)
- Foglalkoztatói nyugdíj-szolgáltató intézményben történő hozzájárulás (minimálbér 50%)
- Munkáltató tulajdonában vagy vagyonkezelésében álló üdülő (minimálbér összege)
- 2011. októbertől az üdülési csekk, 2012. január 1-től az internethasználat már nem béren kívüli juttatás!

2012. évben béren kívüli juttatásnak minősül a Széchenyi Pihenő-kártya:

- Szálláshely alszámlájára utalt, kormányrendeletben meghatározott szálláshely szolgáltatásra felhasználható legfeljebb 225.000 forint támogatás,
- Vendéglátás alszámlájára utalt, meleggonyhás vendéglátóhelyeken kormányrendeletben meghatározott étkezési szolgáltatás felhasználható legfeljebb 150.000 forint támogatás,
- Szabadidő alszámlájára utalt, a szabadidő-eltöltést, rekreációt, az egészségmegőrzést szolgáló, kormányrendeletben meghatározott szolgáltatásra felhasználható legfeljebb 75.000 forint támogatás.

A 2012. évre vonatkozó kormányrendelet még nem ismert! A juttatás több kifizetőtől is igénybe vehető, ezért a magán-személy nyilatkozatát szükséges!

Étkezés, mint béren kívüli juttatás – 2012:

- Béren kívüli juttatásnak minősül a munkavállaló választása szerint:
  - Munkahelyi (üzemi) étkeztetésnek minősülő szolgáltatás keretében a munkáltató telephelyén működő étkezőhelyen megvalósuló ételfogyasztás formájában juttatott jövedelemből a havi 12.500 forintot meg nem haladó rész (ideértve kizárólag az adott munkáltató munkavállalóit ellátó, a munkáltató telephelyén működő munkahelyi üzemi étkezőhelyen az említett értékben és célra felhasználható munkáltató vagy az étkezőhelyet üzemeltető személy által kibocsátott utalvány, elektronikus adathordozó) és/vagy
  - Fogyasztásra kész étel vásárlására jogosító Erzsébet utalvány formájában juttatott jövedelemből (az adóéven belül utólagosan adva is) a juttatás alapjában szolgáló jogviszony minden megkezdett hónapjára a havi 5.000 forintot meg nem haladó rész.

- Az Erzsébet utalvány:
  - A Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány által papír alapon vagy elektronikus formában kibocsátott, fogyasztásra kész étel vásárlására felhasználható utalvány,
  - Meleggonyhás vendéglátóhelyeken étkezési szolgáltatás vásárlására is felhasználható 2012. december 31-ig
  - Kibocsátásának részletes szabályait kormányrendelet határozza meg.
- 2012-ben a kedvezményesen adózó juttatások évi 500.000 forintig minősülnek béren kívüli juttatásoknak, felette egyes meghatározott juttatás.

Egyes meghatározott juttatás:

- Az olyan ingyenes vagy kedvezményes termék, szolgáltatás révén juttatott adóköteles bevétel, amelynek igénybevételeire egyidejűleg több magán-

személy jogosult, és a kifizető – jóhiszemű eljárása ellenére – nem képes megállapítani az egyes magán-személyek által megszerzett jövedelmet, továbbá az egyidejűleg több magán-személy (ideértve az üzleti partnereket is) számára szervezett, ingyenes vagy kedvezményes rendezvényen, eseménnyel összefüggésben (ha a rendezvény, esemény a juttatás körülményeiből megítélhetően döntő részben vendéglátásra, szabadidő-programra irányul) a kifizető által viselt költség (beleértve az ilyen rendezvényen, eseményen a résztvevőknek adott ajándéktárgyra fordított kiadást is, feltéve, hogy az ajándéktárgy egyedi értéke személyenként nem haladja meg a minimálbér 25 százalékát).

- Hivatali, üzleti utazáshoz kapcsolódó étkeztetés vagy más szolgáltatás,
- Kifizető tevékenységének elvégzése érdekében biztosított helyi és távolsági távbeszélő szolgáltatás, mobiltelefon-szolgáltatás,
- Több magán-személy részére kötött biztosítási szerződés alapján fizetett adóköteles biztosítási díj,
- Az Sza törvény szerinti béren kívüli juttatás egyedi értékhatárát meghaladó része,
- A munkáltató által a munkavállalóknak, valamint a munkavállalóra tekintettel más magán-személynek az adóévben biztosított béren kívüli juttatások együttes értékének 500 ezer forintot meghaladó része.

Reprezentáció, üzleti ajándék:

- 2012. évtől egyes meghatározott juttatásnak minősül az adóévben reprezentáció és üzleti ajándékok juttatása alapján meghatározott jövedelem (kivéve, ha a juttató társadalmi szervezet, köztestület, egyházi jogi személy, alapítvány stb.).
- Megszűnik az üzleti ajándék egyedi értékére vonatkozó 2011. évben alkalmazott korlát (minimálbér 25%-a).
- Eltérő üzleti év esetén a reprezentációra, üzleti ajándékokra vonatkozó rendelkezéseket 2012. évben induló üzleti év első napjától kell alkalmazni.

JEREMIE program – európai alapelvek

A 2007-2013-as időszakban az Európai Bizottság kezdeményezésére a strukturális alapok egy részét a tagországok – így Magyarország is – pénzügyi programokra fordíthatják, amelynek keretében visszatérítendő jellegű finanszírozási támogatásokat hirdetnek meg. E kezdeményezések egyike a JEREMIE program (Joint European Resources for Micro to Medium Enterprises), amelynek három fő eleme Magyarországon a refinanszírozott hitelprogramok (Új Széchenyi Kombinált Mikrohitel, Új Széchenyi Hitel, Új Széchenyi KKV Hitel) a kezességvállalás/hitelgarancia-, valamint a kockázati tőkeprogram.

Kőrösi Katalin

A bankszektor hitelezési hajlandóságának csökkenésével párhuzamosan a JEREMIE program aránya folyamatosan nő a mikro- és kkv beruházási hitelek piacán, jelenleg közel ötszázalékos részt tesz ki – tudtuk meg Vingelman Józseftől, az MV-Magyar Vállalkozásfinanszírozási Zrt. vezérigazgatójától.

A magyar állam a finanszírozási programok kidolgozására és működtetésére önálló – PSZÁF engedéllyel rendelkező – pénzügyi vállalkozást hozott létre 2007 közepén: a MV-Magyar Vállalkozásfinanszírozási Zrt.-t. A kétféle program saját tőkéjű, száz százalékban állami tulajdonban álló társaság a Magyar Fejlesztési Bank (MFB) Csoport tagja, az irányító hatósági feladatokat a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (NFÜ) látja el.

Az MV Zrt. feladata, hogy visszatérítendő jellegű (például hitel típusú) uniós támogatásokat közvetítsen a hazai mikro-, kis- és középvállalkozások részére a Gazdaságfejlesztési Operatív Program 4. Prioritása, valamint a Közép-Magyarországi Operatív Program 1.3 Pénzügyi Eszközök Intézkedés keretében. A támogatások célja a kkv-k számára nyújtott hitelállomány növeke-

dése, hitelfelvételi lehetőségeinek javítása, valamint a befektetett kockázati tőke volumen-növekedése. A programokra alakított forrás összesen mintegy 230 milliárd forint.

A JEREMIE program újszerűsége többek között abban rejlik, hogy a források kihelyezése nyílt pályázati eljárás útján kiválasztott pénzügyi közvetítők (hitelintézetek, vállalkozásfejlesztési alapítványok, tőkealapkezelők) bevonásával zajlik – hangsúlyozta Vingelman József.

Számok tükrében

A programok 2008 elején indultak, s 2011. október 31-ig több mint 65 milliárd forint kihelyezése valósult meg.

– Kizárólag ezen társaságok állnak kapcsolatban a végső kedvezményezett vállalkozásokkal a hitel- vagy tőkeigényléstől egészen az ügyletek lezárásáig. A pénzügyi közvetítők rendelkeznek azzal a szaktudással, illetve kapacitással, amely lehetővé teszi nagyszámú vállalkozás gyors és hatékony kiszolgálását, így a vissza nem térítendő támogatásoknál megszokott hosszabb átfutás helyett a kedvezményezett vállalkozások viszonylag rövid időn belül forrásokhoz juthatnak.

A pénzügyi közvetítők között fontos szerepet tölt be a taka-

Vingelman József, az MV Zrt. vezérigazgatója

rékszüvevények szektor. Az MV Zrt. jelenleg 35 takarékszövetkezettel áll szerződésben, ezzel teljes lefedettséget biztosít az országban. Esetekben a partnerlimitek összege csaknem harmincmilliárd forintot tesz ki.

A refinanszírozott hitelprogramok között a legjelentősebb az Új Széchenyi Hitel Program (közel 30 milliárd forint kihelyezéssel), amely maximum 50 millió forint összegű, legfeljebb kilenc százalékos éves kamattal és tízéves futamidővel rendelkező beruházási és beruházáshoz, tevékenységbővítéshez kapcsolódó forgóeszközhitel felvételét teszi lehetővé mikro- és kisvállalkozások számára. A program célja a kereskedelmi banki mód-szerekkel nem vagy nem a kívánt mértékben finanszírozható, de hitelképes vállalkozások kedvezőbb finanszírozási lehetőségeihez jutásának elősegítése. A hiteleket, amelyeket száz százalékos mértékben, csupán 0,4 százalékos éves kamattal, többek között a takarékszövetkezetek közvetítik.

A kártya rugalmas feltételeket nyújt

Amit a vállalkozóknak tudni kell

Opris Ildikó, a Ka-Vosz Zrt. operatív igazgatója

E. Á.

– Milyen típusú kiadások finanszírozására alkalmas a Széchenyi-kártya folyószámla-hitel és melyekre nem?

– A Széchenyi-kártya váratlanul felmerülő, eseti kiadások fedezésére és a likviditási nehézségek áthidalására szolgál. Különböző finanszírozási célokra különböző típusú hitellehetőségek állnak rendelkezésre. A Széchenyi-kártya Programon belül ma már elérhető a fejlesztési, beruházási célokra (például ingatlan felújítás, vétel, új vagy használt gép vásárlás) használható akár tíz éves lejáratú Széchenyi Beruházási Hitel, vagy a vállalkozás tevékenységéhez szükséges forgóeszközök (például árukészlet), vagy szolgáltatások beszerzésére szolgáló maximum három éves futamidejű Széchenyi Forgóeszközhitel is.

– Van-e lehetőség arra, hogy ez utóbbi éven túli hitelek törlesztését az ügyfél a hitel lehívását követően ne azonnal

kezdje meg, ha a hitelcél megvalósításából csak később származik tényleges bevétele?

– A hitel törlesztése természetesen később is kezdhető, az ügyfél a kért türelmi idő megadásakor jelezheti a tőketörlesztés megkezdésének számára optimális időpontját. Ezen túli forgóeszközhitel esetén a tőketörlesztés 8 hónappal, míg Széchenyi Beruházási Hitel esetén akár 24 hónappal később is megkezdhető a szerződés kötés időpontjához képest.

– Kedvező lehetőség a vállalkozások számára, hogy megelőző Széchenyi-kártya folyószámla-hitel keretüket egyszerűen hosszabbíthatják meg. Milyen nehézségek tapasztalhatók mégis ebben a folyamatban?

– A hitelkerettel rendelkező vállalkozások egy része nem követi figyelemmel hitelszerződésének lejáratú időpontját, egyszerűen elmulasztja határidőben beadni hitelkeret meghosszabbítási kérelmét. Nagyon fontos, ha valaki továbbra is szeretné változtatlan összegben használni Széchenyi-kártya Folyószámla hitelét legalább 30 nappal a hitel lejáratát megelőzően újabb igénylést kell benyújtania a regisztráló irodák egyikében, praktikusabban ott, ahol a korábbi igénylést is beadta. Az igénylési lap formanyomtatvány letölthető a www.kavosz.hu oldalról.

Gyakran megnehezíti a hitelszerződés meghosszabbítását az is, hogy az ügyfelek a hitelszerződésben, a finanszírozó banknál vállalt számlaforgalmat a futamidő alatt nem, vagy csak csökkentett összegben teljesítik. Erre is kell figyelni, hiszen a szerződéses kötelezettségek teljesítését a bank minden esetben ellenőrzi és ha rendben van, az

pozitív tényezőként esik latba a hitel elbírálása során.

– A gazdasági válság szinte valamennyi vállalkozásnál éreztetett hatását. Mit tegyen az a Széchenyi-kártyával rendelkező vállalkozás, aki tudja, hogy a kedvezőtlen piaci körülmények miatt előreláthatóan fennálló nehézségeket fog okozni?

– Általános érvényű tanács: ha bármely, hitellel gazdálkodó ügyfél bizonytalan abban, hogy kamatfizetési vagy tőketörlesztési kötelezettségét határidőben tudja-e teljesíteni, minél előbb keresse fel a finanszírozóját annak érdekében, hogy közösen meg tudják találni a vállalkozás számára legmegfelelőbb megoldást. Széchenyi-kártya esetén a bankoknak lehetőségük van arra, hogy fizetési nehézséggel küzdő ügyfelek számára a hitel igény elutasítása helyett engedélyezzék a Széchenyi-kártya ütemezett keretszűkítéssel történő meghosszabbítását. Ez lehetővé teszi a vállalkozások számára, hogy a tartozásukat részletekben fizessék vissza, tehát a teljes tartozás nem válik azonnal, egy összegben esedékessé.

– Igényelhet-e Széchenyi-kártyát lejárt adótartozással rendelkező vállalkozás?

– Széchenyi-kártya igénylést csak azok a vállalkozások nyújthatnak be, amelyeknek nincs lejárt köztartozásuk. A konstrukció igényléséhez a vállalkozásoknak – lejárt tartozást nem jelező –, 30 napnál nem régebbi dátumú bővített adóigazolást kell csatolniuk. A dokumentum benyújtása meghosszabbítási és felülvizsgálati kérelem beadásakor is kötelező, tehát az ügyfeleknek – már csak ebből a szempontból is – kiemelt figyelmet kell fordítaniuk adófizetési kötelezettségeik határidőben történő teljesítésére.

Budapest Bank: fontos szerepet kap a Széchenyi-kártya

Megfontoltabb a hitelezés

A Budapest Bank, a jelenlegi kedvezőtlen gazdasági körülmények ellenére is kiemelt figyelmet fordít a kis- és közepes vállalkozások finanszírozási igényeire. Az elmúlt egy évben csaknem húsz százalékkal növelték a kkv-szektorba kihelyezett hitelállományt. Takács Zoltán, a pénzügyi vállalat üzletágának értékesítési vezetője szerint mindez a hosszú távon építkező, de óvatosságot diktáló, az ügyfélkörük megújításának és az innovatív termékeiknek köszönhető.

– kőrösi –

– Melyek a legfontosabb termékek a kkv-szektor számára?

– A Budapest Bank a kkv-szolgáltatások területén már régóta foglalkozik hasonló jellegű, egyszerűsített termékek, szolgáltatások nyújtásával. A Széchenyi-kártyát is hozzáigazítottuk azokhoz a már meglévő, korszerű folyamatainkhoz, amelyek alapján a piacon kiemelkedően rövid elbírálási idővel állunk ügyfeleink rendelkezésére. Jelen pillanatban válhatni tudjuk, hogy a teljes körű dokumentáció benyújtását követő három munkanapon belül elbíráljuk a hitelkérelmeket.

– Az utóbbi néhány évben, a gazdasági recesszió hatására mennyiben alakultak át az ügyfelek igényei, elvárásai, illetve Önök miként alkalmazkodtak ezekhez a változásokhoz?

– Nagyon érdekesen alakult a

Takács Zoltán, a Budapest Bank értékesítési vezetője

piac. Egyrészt a teljes pénzügyi szektorra jellemző lett a fokozott óvatosság. A Budapest Bank ugyanakkor az elmúlt tíz évben is megfontolt, konzervatív üzletpolitikát folytatott. Úgy gondoljuk, hogy nem elsősorban

Kötelező regisztráció és kamarai hozzájárulás

Módosult a kamarai törvény

Az Országgyűlés 2011. november 21-én elfogadta az egyes adótörvények és az azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló törvényjavaslatot, amely tartalmazza a gazdasági kamarákról szóló 1999. évi CXXI. törvény módosítását.

Vándor Béla

Az erről szóló 2011. évi CLVI. törvény (403 §. - 408. §) kihirdetésre került a Magyar Közlöny 140. számában. A kamarai törvény módosítása a hatályos kamarai törvényhez képest három lényeges változást tartalmaz.

A 2012. január 1-től életbe lépő új rendelkezések alapján a vállalkozások kötelesek

– kamarai nyilvántartásba vételüket kezdeményezni,

– évente 5000 Ft kamarai hozzájárulást fizetni,

– a kamara pedig köteles részükre a törvényben meghatározott szolgáltatásokat térítésmentesen nyújtani.

A törvénymódosítás nem érinti az agráriumot, vagyis a főtevékenységként mezőgazdasági tevékenységet folytató vállalkozásokra, a mezőgazdasági termelőkre és az agrárkamarákra nem terjed ki a hatálya.

Lényeges továbbá, hogy a kamarai tagság továbbra is önkéntes marad, így nem változnak a kamarai választásokra vonatkozó szabályok sem.

Gazdálkodó szervezetek kamarai nyilvántartása

A törvény hatálybalépését követően létrejövő egyéni és társas vállalkozások a bejegyzésüket követő öt napon belül, a már működő vállalkozások pedig a hatálybalépést követő 60 napon belül kötelesek a székhely szerinti területi kereskedelmi és iparkamaránál a nyilvántartásba vételüket kezdeményezni.

A kamarai nyilvántartás a vállalkozás által kötelezően bejelentendő és önkéntes adatszolgáltatásán alapuló adatait tartalmazza.

A kötelezően bejelentendő és nyilvántartott adatok a következők: név, székhely, telephely(ek), fióktelep(ek), főtevékenység, ténylegesen végzett egyéb tevékenység(ek), a kis- és

középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló törvény szerinti besorolás.

Az önkéntesen szolgáltatandó adatok körét a törvény szerint az Magyar Kereskedelmi és Iparkamara alapszabályában kell meghatározni.

A kamarai nyilvántartás célja, hogy ezáltal a vállalkozások gazdálkodásával, tevékenységével kapcsolatos olyan adatbázis jöjjön létre, amely javítja az üzleti forgalom biztonságát, alkalmas a körbetartozások mérésére, valamint a vállalkozások és a kormányzat számára egyaránt hasznosítható információkat tudjon nyújtani. Ehhez természetesen további, jogszabályon alapuló felhatalmazások szükségesek.

A kamarai nyilvántartásban szereplő adatok nyilvánosak, a kamaráknak az adatok nyilvánosságát 2012. június 1-től kell biztosítani. A regisztrációra, a nyilvántartás vezetésére vonatkozó, a törvényben foglaltaknál részletesebb szabályokat az országos kamara alapszabályában kell meghatározni. Ennek kialakítása folyamatban van, jelenleg várjuk a területi kamarák javaslatait.

Kamarai hozzájárulás

A törvény rendelkezik arról is, hogy a vállalkozásoknak a kamarai közfeladatok ellátásához történő hozzájárulásként, évente 5000 forint kamarai hozzájárulást kell fizetni.

A kamarai hozzájárulást a nyilvántartásba vételkor, illetve azt követően a tárgyév március 31-ig kell megfizetni a nyilvántartást vezető területi kamara részére.

A kamarai hozzájárulás a törvény alapján köztartozásnak minősül, azt meg nem fizetés esetén az állami adóhatóság adók módjára hajtja be.

A kamara tagja a befizetett kamarai hozzájárulás összegét a tagdíjából levonhatja.

A befolyt kamarai hozzájárulás 10 százaléka az országos ka-

marát, 90 százaléka a területi kamarát illeti meg.

A kamarai hozzájárulás fizetésének részletes szabályait szintén az országos kamara alapszabálya állapítja meg.

Kamarai szolgáltatások

A kamarai nyilvántartásba bejegyzett gazdálkodó szervezetek jogosultak a törvényben felsorolt kamarai alapszolgáltatások térítésmentes igénybevételére, melyek a következők: tanácsadás gazdasági, pénzügyi, adózási, hitelhez jutási kérdésekben, üzleti partnerkeresés és pályázatfigyelés.

További lehetőség a vállalkozások számára a már említett kamarai nyilvántartáson belüli önkéntes adatszolgáltatás, melynek keretében mód nyílik arra is, hogy azt mintegy hirdetési felületként használva a cég termékeit, szolgáltatásait, referenciáit munkáit feltüntesse.

A törvény előírja azt is, hogy az országos kamara alapszabálya rögzítse az önkéntes kamarai tagok által a fentiekben felül igénybe vehető térítésmentes és egyéb szolgáltatásokat. Folyamatosan érkezik az erre vonatkozó területi kamarai javaslatok is, mellyel elérhető, hogy a vállalkozás ne csak regisztráltatassa magát, hanem a területi kamara önkéntes tagjává is váljon és ezzel az önkéntes tagságon alapuló kamarai rendszer taglétszáma növekedjen.

Úgy gondoljuk, hogy a vállalkozások számára az évi 5000 forint kamarai hozzájárulás és a nyilvántartásba vétellel járó adminisztráció, mely leegyszerűbben elektronikus úton lesz intézhető, számot tevő megterhelést nem jelent, figyelemmel az igénybe vehető ingyenes szolgáltatásokra.

Az MKIK elnöksége legutóbbi ülésén a küldöttgyűlés 2012. január 23-i összehívásáról döntött, melynek napirendjén az ismertett törvénymódosításból adódóan az alapszabály módosítása is szerepel.

A törvény kihirdetése óta folyamatosan érkeznek kérdések kamarai tagoktól, vállalkozóktól, könyvelőktől, érdekképviselektől. (Bővebben: www.mki.hu honlapon.)

Fókuszban a kkv szektor teljes körű kiszolgálása

Egyedi igényekre szabott hitel

A Gránit Bank stratégiájának fókuszába a kis- és középvállalati szegmens teljes körű kiszolgálását helyezte. A hitellezést illetően – saját konstrukcióik mellett – a népszerű Széchenyi-kártya termékeket, s a különböző, államilag támogatott hitelkonstrukciókat is elérhetővé tesszük az ügyfeleink számára – hangsúlyozta Tölgyesi Zoltán, a Gránit Bank ügyvezető igazgatója.

Tölgyesi Zoltán, a Gránit Bank ügyvezető igazgatója

K. Tóth László

– A Gránit Bank új név a hazai bankok piacán. Bemutatná néhány szóval a pénzügyi stratégiát?

– A bank 2010-ben új pénzügyi szereplőként lépett a hazai piacra, azonban mégis csaknem húsz éves banki múlt alapjain

kezdhette meg a működését, hiszen jogutódja a Magyarországon 1992 óta jelen lévő WestLB Hungaria pénzügyintézetnek. Ma fontos tényező a bank életében, hogy stabil magyar tulajdonosi háttérrel működik, így még a stratégiai szintű döntések is Magyarországon születnek meg. Az új tulajdonos a bank stratégiájának fókuszába a kis- és középvállalati szegmens teljes körű kiszolgálását helyezte.

A Gránit Bank üzleti modellje az igen költséghatékony működésre épül, mely a bank ügyfelei felé a kedvező árázásban tud megnyilvánulni. Az értékesítési stratégiában kiemelt hangsúlyt helyeznek az innovatív internet banki megoldásokra, valamint a különböző közvetítői, illetve partneri együttműködésekre, amelyek segítségével a bank szolgáltatásait széles ügyfélkör számára tudják hatékony módon eljuttatni.

– Milyen konstrukciókat kínálnak a kkv-knak? Melyek a legnépszerűbbek?

– Bankunk kiemelten kedvező számlavezetési csomagokat

kínál a kkv szektor számára. Különösen népszerű a Vállalkozói Alapszámla csomagunk, mely az ingyenes banki alapszolgáltatások mellett, havonta 5 elektronikus forintátutalást is költségmentesen biztosít a kisvállalkozások számára. Ugyancsak nagy népszerűségnek örvend a vállalkozói folyószámla mellé igényelhető Láttra-szóló Hozamszámla termékünk, mely lekötés nélkül biztosít magas látra-szóló kamatozást a számlán bármikor igénybe vehető egyenlegre.

A hitellezést illetően a népszerű Széchenyi-kártya termékek mellett a különböző államilag támogatott hitelkonstrukciókat is elérhetővé tesszük az ügyfeleink számára. Ezekben túlmenően az ügyfeleinknek természetesen egyedi, az adott vállalkozás konkrét igényeire szabott hitelkonstrukciókat is nyújtunk.

– Mik a tapasztalataik a Széchenyi-kártya iránti igényekről?

– Jelenleg a forgóeszköz- és likviditás-finanszírozás területén mutatkozni számottevő igény a piacon, beruházási aktivitást ma csak egészen kis mértékben érzékelünk a kkv szektorban. Ennek megfelelően az igénylések többsége a klasszikus Széchenyi-kártya folyószámlahitel és a tavaly bevezetett Széchenyi Forgóeszközhitelt célozza meg.

Húzótermékké válhat az Agrár Széchenyi-kártya

Megoldás minden ügyfél számára

A Volksbank tudatosan nagy hangsúlyt fektet arra, hogy a lehető legkedvezőbb árázással, de teljesíthető fedezeti elvárások mellett segítse a kis- és középvállalkozások működését – emelte ki Perlík Tamás, a Magyarországi Volksbank Zrt. Corporate igazgatója.

Perlík Tamás, a Magyarországi Volksbank Zrt. Corporate igazgatója

– k. tóth –

– Melyek a legnépszerűbb konstrukcióik?

– Ügyfeleink körében a Széchenyi-kártya Hitelprogram keretében nyújtott finanszírozá-

si lehetőségek nagyon népszerűek, ezen belül is a Széchenyi-kártya, a Széchenyi Forgóeszközhitel, illetve a 2011. szeptembertől elérhető Agrár Széchenyi-kártya.

– Milyen ügyfelek keresik meg Önöket a kkv-szektorból?

– Erre a kérdésre igazán pontos választ nehéz adni. A Magyarországi Volksbank Zrt. országos lefedettségű fiókhálózatával gyakorlatilag minden ügyfélszegmenset elér, a szolgáltató és gyártó cégeken keresztül egészen a sarki virágboltig és a mezőgazdasági kistermelőig. Termékpalettánk is ehhez igazodik, az általunk nyújtott finanszírozásokból ugyanolyan gyakran vásárolnak számítástechnikai berendezéseket, mint vetőmagot.

– Hogyan változott az érdeklődés az elmúlt egy-két évben, a gazdasági válság hatására a termékeik, szolgáltatásaik iránt?

– Az elmúlt évek során ügyfeleink elsősorban a napi működé-

süket segítő hitelkonstrukciók iránt érdeklődtek. A Magyarországi Volksbank Zrt. éppen ezért tudatosan nagy hangsúlyt fektet arra, hogy a lehető legkedvezőbb árázással, ugyanakkor teljesíthető fedezeti elvárások mellett segítse a kis- és középvállalkozások működését. Örömmel tapasztaljuk, hogy ennek eredményeképpen a gazdasági válság okozta megtorpanástól függetlenül is jelentős azok köre, akikkel már vagy a közeljövőben üzleti kapcsolatba léphetünk.

– Mik a tapasztalataik a Széchenyi-kártyával kapcsolatban?

– A Széchenyi-kártya programmal kifejezetten pozitívak a tapasztalataink. Ezeket a termékeket láthatóan nagy gondossággal, valós ügyféligényekre tálták ki. Véleményem szerint mind feltételrendszerében, mind pedig árázásában a piacon elérhető egyik legjobb termékcsoporthoz tartozik. Ez az oka, hogy a Magyarországi Volksbank Zrt. is komoly hangsúlyt fektet a programban való minél aktívabb részvételre. Ugyan az Agrár Széchenyi-kártya csak nemrég indult, már most több sikeres hitelkihelyezésen vagyunk túl, ez azonban csak a jéghegy csúcsa.

Nagyobb becsben az agrárium

Mint a legtöbb nagy pénzintézet, a Takarékbank Zrt. is kínálja szentendézett hitelkonstrukciókat a kis- és közepes vállalkozásoknak, elsősorban testre szabott megoldásokban gondolkodunk – mondta el lapunknak Morvai Zsolt, a Takarékbank Zrt. vállalati és intézményi ügyfelek üzlet-igazgatója.

– K. K. –

– Különösen azok a termelő vállalatok „kedves” ügyfelek a számunkra, amelyek megbízható partnerekkel dolgoznak együtt, stabil piaci pozícióval rendelkeznek, s a pénzügyi helyzetük is rendezett. Ők az elsődleges célcsoport. A mező-

gazdasági vállalkozások egyre nagyobb súlyt képviselnek. Az agrárium a 2008 előtti időszakhoz képest lényegesen kiszámíthatóbbá vált, így a vállalkozók bonitása mára kifejezetten felértékelődött.

Az autópálya és -kereskedelem, valamint az építőipar, amelyek a gazdasági válság alapjaiban rengetett meg, természetesen a pénzügyintézetek számára az

átlagosnál kockázatosabb terület. Morvai Zsolt azonban siet hangsúlyozni, hogy mint minden iparágban, itt is vannak iditű ki-vételek, pozitív ellenpéldák. A közelmúltban például átvállalták egy autókereskedés nem is csekély hitelét, mert szakértők a cég piaci helyzetét és üzletpolitikáját kedvezően ítélték meg. Mindenesetre a Takarékbankra is érvényes, hogy az utóbbi időben fokozottan vizsgálják az ügyfelek bonitását, és igyekeznek stabil biztosítéki struktúrát összeállítani – tárgyi és dologi fedezetek, különböző kezességi formák, árbevétel-engedményezés stb. alkalmazásával.

Változatlanul népszerű a Széchenyi-kártya a takarékoknál

Az integrált takarékok a Széchenyi-kártya konstrukciót egyértelműen sikeres finanszírozási programnak tartják. A jelenlegi gazdasági helyzetben a forgóeszköz-finanszírozási problémákon segítő Széchenyi-kártya viszi a prímet, jóval nagyobb az igény iránta, mint a beruházási hitelek iránt. Az élő Széchenyi-kártyák száma november végén 8512 volt és az általuk kihelyezett forgóeszközhitel 53,6 milliárd forintot rúgott. A kártyák bevezetése óta összességében csaknem 37 ezer esetben segítettek a kisvállalkozásokat mintegy 220 milliárd forintnyi forrással. Ugyancsak rövid lejáratú forrásigényt elégíti ki a Széchenyi Forgóeszközhitel, amelynek állománya november végén csaknem egy milliárd forintra rúgott, míg a program keretében kihelyezett beruházási hitelek összeg 22 millió forint körül alakult.

Mivel eddig az agrárgazdaságban tevékenykedő vállalkozások ki voltak zárva a Széchenyi-kártya konstrukcióból, az integrált takarékszövetkezetek 2007-ben elindították az Agrár-Vállalkozási és Hitelgarancia Alapítvánnyal valamint az ágazati miniszteriummal közös fejlesztésű Gazdahitel-Gazdakártya konstrukciót, amely gyorsan népszerű lett. Idén novemberre 2100 főlé nőtt a kibocsátott kártyák száma és a mögötte levő hitelállomány meghaladta a 12 milliárd forintot. Hasonlóan gyors felfutásra számítanak a takarékok a még idén debütáló Agrár Széchenyi-kártyával kapcsolatban is, tekintettel arra, hogy a kamat- és garancia-díj-támogatásnak köszönhetően a termék versenytársa lesz a piacon igen kedvelt Gazdahitel-Gazdakártyának. A bizakodáshoz hozzájárul az is, hogy a gazdahitelek több éve folyósított állománya igen jó minőségű, a problémássá vált hitelek aránya a teljes folyósított állományra vetítve alig haladja meg az egy százalékot. Az Agrár Széchenyi-kártya termék forgalmazását december közepén kezdik meg a takarékok.

Közös kutatás a kkv-k helyzetének feltárására

Csökken a konjunktúra-index

A Figyelő, az MKIK Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézet (GVI) és a Volksbank Zrt. 2005 januárjában közös kutatást indított a kis- és közepes vállalkozások üzleti helyzetének, rövid távú kilátásainak feltárására és e célcsoport üzleti helyzetét befolyásoló gazdasági és intézményi tényezők és hatások felmérésére.

Révész Erika

A vizsgálat során negyedévente összesen 300, a feldolgozóipar, az építőipar és a szolgáltatások területén működő céget kérdeztünk meg, és elemeztük az eredményeket.

A 2011. októberi felvétel eredményei alapján a kis- és közepes vállalkozások jelenlegi

üzleti helyzetére vonatkozó indikátorok közül kizárólag a rendelkezéslátszó mutatója emelkedett, viszont 2010 harmadik negyedévéhez képest egyik konjunktúramutató értéke sem csökkent. A jövőre irányuló várakozások is hasonlóan alakultak az elmúlt három hónap során, hiszen csak a beruházási aktivitást tervezik növelni az előző negyedévéhez képest a vállalkozások, a többi muta-

tó értéke csökkent, ráadásul az összes indexben visszaesés figyelhető meg az előző év azonos időszakához viszonyítva. Mindezek következtében a kkv konjunktúraindex értékének jelentősebb mértékű csökkenése figyelhető meg 2011. harmadik negyedévében, így a 2008-as és a 2009-es kivételével a mostani a legalacsonyabb októberi érték. A konjunktúraindex a cégek tulajdonosi hátterét és exporttevékenységét figyelembe véve valamennyi vállalati kategóriában csökkent, egyedül a legkisebb (49 fő alatti) cégek körében figyelhető meg emelkedés az elmúlt három hónaphoz képest.

